

‘NIEUWE BEZEMS VEGEN SCHOON’

Orlando Noguera Vega, burgemeester van Masaya, neemt met jongeren deel aan een actie om Masaya 'schoon te vegen'

Een evaluatie van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya

Dr. F. Schuurman

Centre for International Development Issues – Nijmegen

September 2005

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>PAGINA</u>
Samenvatting	1
Inleiding	3
Werkwijze	4
De structuur van het huidige evaluatierapport	5
Achtergrondinformatie	5
<i>Het ontstaan van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya</i>	5
<i>Activiteiten in het kader van de stedenbandrelatie</i>	6
Bevindingen	11
Conclusies in relatie tot doelstellingen	19
Aanbevelingen	21
Annex 1: Overzicht interviews	24
Annex 2: Kosten en ‘baten’ (2005) stedenbandrelatie	27
Annex 3: Het draagvlakonderzoek	28
Annex 4: Activiteiten SSNM 2004	41

Samenvatting

Een gemeentelijke stedenbandrelatie (ook wel *jumelage* of *twinning* genoemd) is een zeer specifieke vorm van ontwikkelingssamenwerking, doordat zij een aantal aspecten heeft die afwijken van reguliere bilaterale en multilaterale vormen van ontwikkelingssamenwerking. De belangrijkste kenmerken in die zin zijn de volgende:

- 1) Beide betrokken partijen zijn gemeenten die een andere core-business hebben dan het opzetten, managen en monitoren van ontwikkelingssamenwerkingsprojecten;
- 2) De institutionele-organisatorische context van veel gemeenten in het Zuiden wordt bepaald door de cyclus van de gemeenteraadsverkiezing, waarbij het gebruikelijk is dat bij een wisseling van de wacht niet alleen een nieuwe burgemeester en raadsleden aantreden, maar ook dat de top van het ambtelijk apparaat wordt vervangen. Belangrijk is dan ook om opgedane kennis vast te laten leggen in een methodologie voor andere ambtenaren;
- 3) Een stedenbandrelatie is een samenspel van algemene solidariteit met mensen in het Zuiden, die zich trachten te ontworstelen aan een problematische situatie; gevoelens van persoonlijke betrokkenheid; en een streven naar een zo hoog mogelijke doelmatigheid, efficiëntie en effectiviteit van de ondernomen projecten;
- 4) De doelstelling, dat projecten bij moeten dragen aan een vergroting van het draagvlak voor een gemeentelijk internationaal beleid en betrokkenheid van de lokale bevolking in de donorgemeente bij de armoedeproblematiek in ontwikkelingslanden, is ook zeer specifiek voor een stedenbandrelatie. In combinatie leiden deze specifieke kenmerken van een stedenbandrelatie tot een omzichtig hanteren van evaluatiecriteria die bij een reguliere vorm van ontwikkelingsprojecten doorgaans gehanteerd worden. Dit is een leidraad geweest bij de onderhavige evaluatie van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya.

Zowel de ambtenaren als de raads- en commissieleden van de gemeente Nijmegen, die in engere zin betrokken zijn bij de stedenbandrelatie met Masaya maken een gedreven indruk; dit geldt ook voor de, door de gemeente aangestelde, coördinatrice van deze stedenbandrelatie. In de praktijk betekent dit dat een niet gering deel van hun tijdsinvestering, in de diverse activiteiten binnen de stedenbandrelatie, binnen hun vrije tijd plaatsvindt. Dit is niet alleen een indicatie voor het draagvlak dat deze stedenbandrelatie heeft binnen het gemeentelijk apparaat zelve, maar ook dat zonder deze persoonlijke motivatie van de betrokkenen de stedenbandrelatie niet zou zijn wat het nu is.

Hetzelfde kan gezegd worden van het bestuur van de particuliere Stichting Stedenband Nijmegen-Masaya, de SSNM, en de daaraan verbonden vrijwilligers.

In financiële termen kan vastgesteld worden dat de kosten voor de gemeente Nijmegen (zowel wat betreft de inzet van ambtenaren als de subsidiëring van de SSNM) verbonden aan de stedenbandrelatie opwegen tegen de 'baten' (in de zin van externe financiële bronnen, die aangeboord kunnen en konden worden) nog afgezien dus van de immateriële baten (zoals kennisoverdracht en dergelijke).

Binnen de gemeentelijke stedenbandrelatie zijn er in Masaya belangrijke dingen op de kaart gezet, zoals het in kaart brengen van de kavels (essentieel voor de urbane planning), de bijdrage aan de verbetering van het afwateringssysteem, overdracht van technische kennis bij milieu en kadaster, en een woningbouwproject van redelijke omvang. Vooral de inzet vanuit Nijmegen op milieu-aspecten, en het bevorderen van het toerisme als economische inkomstenbron worden in Masaya op waarde geschat.

Hoewel een aantal van deze zaken met vallen en opstaan gebeurd is – en als zodanig als typisch voor een stedenbandrelatie te kenschetsen zijn – en men met verschillende achtereenvolgende gemeentebesturen in Masaya te maken had, is men er toch vanuit

Nijmegen in geslaagd een continuïteit in de stedenbandrelatie te brengen. Een belangrijke aanbeveling in deze is, dat overwogen moet worden om de activiteiten binnen de stedenbandrelatie zoveel mogelijk parallel te laten lopen met de cyclus van gemeenteraadsverkiezingen in Masaya; ofwel om projecten af te ronden binnen de zittingstermijn van een gemeentebestuur in Masaya dan wel om een duidelijke fasering aan te brengen.

Een andere belangrijke aanbeveling betreft de relatie tussen de gemeente Nijmegen en de SSNM. Vooral gezien de professionalisering die het bestuur van de SSNM voorstaat en de nieuwe ideeën om de stedenbandrelatie met Masaya vorm te geven, zou een hechtere overlegstructuur tussen de SSNM en de gemeente Nijmegen de stedenbandrelatie een goede impuls kunnen geven. Een belangrijke doelstelling immers van de stedenbandrelatie is het bevorderen van de bewustwording van de Nijmeegse bevolking over zaken als internationale samenhang van problemen, duurzaamheid, milieu en internationale solidariteit elders in de wereld. Hoewel in de loop der tijd deze doelstelling vooral door de SSNM is bewerkstelligd, zou in het kader van een nauwere samenwerking tussen gemeente en de SSNM een grotere inzet van de gemeente Nijmegen te overwegen zijn.

Ook zou gedacht kunnen worden aan het contact zoeken met groepen die zich op een of andere wijze bezig houden met (milieu)aspecten van Local Agenda 21. Zo zou het draagvlak onder de Nijmeegse bevolking voor de stedenbandrelatie verbreed kunnen worden.

De interne coördinatie binnen de gemeente zelf verdient aandacht op het punt van het “raadsledenproject”. De genoemde gemeentelijke projecten vallen binnen de overeenkomst van de gemeente Nijmegen met de VNG-International en onder uitvoering van de coördinatrice van de stedenbandrelatie. Dit betreft ook het zogeheten “raadsledenproject”, dat een vrijwel autonome positie lijkt in te nemen binnen de gemeentelijke stedenbandrelatie, hoewel het zich richt op kernelementen binnen diezelfde stedenbandrelatie. Door het duale stelsel ontstaat soms frictie en doet zich de vraag voor wie nu verantwoordelijk is voor wat in het genoemde project en wat de rol daarbij is van de coördinatrice van de stedenbandrelatie, die immers onder de portefeuillehouder Stedenbanden valt.

De enquêteresultaten van het draagvlakonderzoek betreffende de stedenbandrelaties met Pskov en Masaya wijst uit dat er (binnen de beperkingen van de representativiteit van het onderzoek) voldoende draagvlak onder de Nijmeegse bevolking, ambtenaren, raads- en commissieleden is om de stedenbandrelatie met Masaya voort te zetten, hoewel binnen de voorlichtingssfeer nog wel een belangrijke slag te maken valt.

Inleiding

Een gemeentelijke stedenbandrelatie (ook wel *jumelage* of *twinning* genoemd) is een zeer specifieke vorm van ontwikkelingssamenwerking (OS), doordat zij een aantal aspecten heeft die afwijken van reguliere bilaterale en multilaterale vormen van ontwikkelings-samenwerking. De belangrijkste kenmerken in die zin zijn de volgende:

- Beide betrokken partijen zijn gemeenten. Partners in meer reguliere vormen van ontwikkelingssamenwerking zijn overheden en NGOs, maar geen gemeenten. Deze laatste zijn niet specifiek toegerust op het opzetten, managen en monitoren van OS-projecten, omdat hun core-business een andere is. Dit geldt zowel voor gemeenten in het Noorden (de donoren) als de counterparts in het Zuiden. Hoewel in het kader van een toenemende bestuurlijke decentralisatie in veel ontwikkelingslanden gemeenten steeds meer als zelfstandige actor kunnen optreden, kan niet vastgesteld worden dat dit op grote schaal al heeft geleid tot een voldoende expertise met betrekking tot OS-projecten. Sterker nog, het bevorderen van een dergelijke expertise vormt vaak een onderdeel van een gemeentelijke stedenbandrelatie, zoals die tussen Nijmegen en Masaya.
- De institutionele-organisatorische context van veel gemeenten in het Zuiden wordt bepaald door de cyclus van de gemeenteraadsverkiezing, waarbij het gebruikelijk is dat bij een wisseling van de wacht niet alleen een nieuwe burgemeester en raadsleden aantreden, maar ook dat de top van het ambtelijk apparaat wordt vervangen alsmede in voorkomende gevallen delen van het middenkader. Nieuwe benoemingen vinden plaats op basis van politieke voorkeur. Dit leidt tot een tweetal gevolgen. Ten eerste speelt de politieke kleur van gemeente-ambtenaren vervolgens een rol bij de communicatie tussen ambtenaren en afdelingen; in sommige landen wat meer dan in andere. Ten tweede gaat bij de ‘onthoofding’ van het ambtelijk apparaat kennis en ‘institutional memory’ verloren. Het is aannemelijk dat dit gevolgen heeft voor een stedenbandrelatie. Het is dan ook belangrijk om opgedane kennis vast te laten leggen in een methodologie voor (nieuwe) ambtenaren. In het geval van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya is bij het aantreden van het nieuwe gemeentebestuur eind 2004 in zeer beperkte mate sprake geweest van een wisseling van topambtenaren. Specifiek van belang is dat er een nieuwe directrice van de afdeling Projecten is aangesteld, die zich snel heeft ingewerkt, waarmee het effect op de projecten welhaast nihil is geweest bij de wisseling.
- Een stedenbandrelatie is een samenspel van algemene solidariteit met mensen in het Zuiden, die zich trachten te ontworstelen aan een problematische situatie; gevoelens van persoonlijke betrokkenheid; en een streven naar een zo hoog mogelijke doelmatigheid, efficiëntie en effectiviteit van de ondernomen projecten. Niet in alle gevallen van een stedenbandrelatie gaat het om de inzet van technische expertise van ambtenaren uit de donorgemeente, doch waar dat wel het geval is, zullen de eerste twee elementen in een samenspel met het laatste element gezien moeten worden. Dit betekent voor een evaluatie van een stedenbandrelatie dat niet slechts gelet moet worden op traditionele evaluatiecriteria, maar ook terdege op de minder ‘objectief meetbare’ elementen, zoals de manier waarop het partnership beleefd wordt door de deelnemende partijen.
- Ook de doelstelling dat projecten bij moeten dragen aan een vergroting van het draagvlak voor een gemeentelijk internationaal beleid en betrokkenheid van de lokale bevolking in de donorgemeente bij de armoedeproblematiek in ontwikkelingslanden is zeer specifiek voor een stedenbandrelatie. Dit voegt een belangrijke dimensie toe aan de evaluatie van projectactiviteiten.

In combinatie leiden deze specifieke kenmerken van een stedenbandrelatie tot een omzichtig hanteren van evaluatiecriteria die bij een reguliere vorm van OS-project doorgaans gehanteerd worden. Indien, bijvoorbeeld, een in het midden van de jaren '90 genomen initiatief tot een bepaald project uiteindelijk na drie wisselingen binnen het gemeentebestuur van de Zuidelijke partner leidt tot een implementatie 10 jaar later, dan kan men daar in termen van doelmatigheid, efficiëntie en effectiviteit een vraagteken bij zetten. Echter de specificiteit van een stedenbandrelatie, zoals eerder geschetst, noopt tot een bredere interpretatie. In de onderhavige evaluatie van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya is getracht een dergelijke omzichtigheid in de toepassing van evaluatiecriteria te betrachten.

Werkwijze

1. Het raadplegen van raadsstukken, interne notities, werk- en reisverslagen, e.d. Aangezien de stedenbandrelatie een periode van bijna 20 jaar beslaat, was het ondoenlijk om de meest relevante informatie voor de gehele periode uit te ziften. Nadruk is daarom gelegd op de laatste 10 jaar.
2. Verschillende keren is overlegd met de Nijmeegse coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya, waarbij toelichting werd gegeven op de geraadpleegde schriftelijke informatie.
3. In Nijmegen zijn ondermeer interviews gehouden met de portefeuillehouder Stedenbanden, raadsleden en ambtenaren van diverse afdelingen, die betrokken zijn bij de projecten binnen de stedenbandrelatie. Daarnaast is ook gesproken met het bestuur van de particuliere St. Stedenband Nijmegen-Masaya (SSNM). Van 22 mei 2005 tot en met 29 mei 2005 is een bezoek gebracht aan Masaya. In Masaya is ondermeer gesproken met de burgemeester, raadsleden, de directrice van de afdeling Projecten, met ambtenaren die bij de diverse projecten betrokken zijn, en met NGO's dan wel CBO's (Community Based Organisations) die, repectievelijk, als intermediair dan wel als directe doelgroep onderdeel vormen van de diverse projecten (zowel die van de gemeente Nijmegen als die van de SSNM). Verschillende doelgroepen zijn op locatie bezocht (b.v. Capulín-San Blas en Monimbó). Ook is gesproken met een ex-werknemer van de gemeente Nijmegen en een medewerker van Royal Haskoning, die net in die periode in Masaya aanwezig waren om de laatste gegevens te verzamelen in het kader van het milieuproject 'hemelwater'. Een volledige lijst van personen, waarmee gesproken werd, is te vinden in Annex 1. De interviews vonden niet plaats volgens een gestructureerde vragenlijst, maar volgden de dynamiek van een topic list met een hoge vrijheidsgraad, zodat met name de beleving van de stedenbandrelatie zoals deze gevoeld werd door de respondenten voldoende aan bod kwam. Benodigd cijfermateriaal kon vaak wel via het raadplegen van schriftelijke bronnen worden achterhaald.
4. Deelname aan een seminar van Europese Zustersteden van Masaya. Dit seminar vond plaats in Nijmegen en wel op 27 en 28 augustus 2005. Het seminar werd georganiseerd door de SSNM. Hierbij waren van Masayaanse kant aanwezig de burgemeester, een raadslid en de directrice van de afdeling Projecten. Van de Europese zustersteden waren er vertegenwoordigers van particuliere organisaties uit Leicester (Engeland) en Dietzenbach (Duitsland), alsook van de projectorganisatie Werkhof uit Darmstadt (Duitsland), waarmee de SSNM samenwerkt. Uit Nijmegen waren aanwezig de coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya, enkele raadsleden, en vertegenwoordigers van de SSNM. Dit seminar was zeer nuttig, in ieder geval voor deze evaluatie, omdat een aantal onduidelijkheden, die nog bestonden ten aanzien,

bijvoorbeeld, van de status van het Strategisch Plan van Masaya konden worden opgelost.

De structuur van het huidige evaluatierapport

Op regelmatige basis worden er door raadsleden, betrokken ambtenaren en de coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya in het kader van de stedenbandrelatie bezoeken gebracht vanuit Nijmegen aan Masaya. Daar pleegt stevig over gerapporteerd te worden aan de Raad en aan het College. Er is zeker geen gebrek aan achtergrondinformatie dat door dit rapport opgevuld zou moeten worden. Feiten over de armoede in Nicaragua, de stagnatie van de economische groei in Masaya, de infrastructurele problemen aldaar etc., die een stedenbandrelatie zouden rechtvaardigen, worden als zodanig bekend verondersteld. De nadruk in dit rapport wordt vooral gelegd op de koppeling tussen doelstellingen van de stedenbandrelatie en de diverse projecten die in de loop der jaren daar onderdeel van uitmaakten, zonder per project een overzicht te geven van het historisch verloop.

Allereerst wordt als achtergrondinformatie een kort overzicht gegeven van het ontstaan van de stedenbandrelatie, doelstellingen en activiteiten die gericht waren/zijn op het realiseren van de doelstellingen. Deze paragraaf bevat al enkele evaluatieve opmerkingen. Vervolgens volgt een puntsgewijs overzicht van de bevindingen met betrekking tot de verrichte activiteiten. Deze bevindingen zullen daarna expliciet gekoppeld worden aan de doelstellingen, gevolgd, ook puntsgewijs, door aanbevelingen.

Teneinde de betrouwbaarheid tijdens de interviews te optimaliseren, is geen enkele directe quote, voorzover deze al voorkomt, te traceren naar een bepaalde respondent, zoals opgenomen in annex 1.

In annex 2 is financiële informatie over de geldstromen in 2005 opgenomen, zodat er enig inzicht in de kosten wordt geboden.

In annex 3 worden uitkomsten van de uitgevoerde draagvlakonderzoeken weergegeven.

In annex 4 zijn de uitgevoerde en uit te voeren projecten van de St. Stedenband Nijmegen-Masaya (SSNM) vermeld, zoals aangegeven in hun jaarverslag over 2004.

Achtergrondinformatie

Het ontstaan van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya.

- In 1984 verzocht het Nicaragua Komitee Nijmegen via een petitie aan de Gemeenteraad van Nijmegen om de reeds bestaande vriendschapsband met organisaties in Masaya te verstevigen middels een stedenbandrelatie. In 1986 werd hierop door de Raad van de gemeente Nijmegen een stedenbandrelatie aangegaan met Masaya. Hiermee gaf men vorm aan de wens om een actief ontwikkelingsbeleid te voeren.
- De 35 Nijmeegse organisaties, die het initiatief gesteund hadden, gaven met steun van de Gemeenteraad aanzet tot oprichting van de onafhankelijke Stichting Stedenband Nijmegen-Masaya (SSNM), zodat het particulier initiatief op die wijze ook gerichte invulling aan de stedenbandrelatie kon geven.

In de Notitie Stedenbanden van de gemeente Nijmegen uit 2003 werden de algemene doelstellingen van het stedenbandenbeleid als volgt geformuleerd:

- ondersteuning van lokale bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen en de partnersteden via ondermeer subsidies en inhoudelijke ondersteuning bij projecten.

- bevordering van bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen via communicatieve middelen.
- versteviging van de samenwerkingsverbanden van organisaties in Nijmegen en de partnersteden d.m.v. subsidies en inhoudelijke ondersteuning.
- draagvlakverbreding onder de Nijmeegse bevolking voor het internationale gemeentelijke beleid door het geven van voorlichting over en directe persoonlijke contacten met Masaya en Pskov via wederzijdse bezoeken.
- versterking van het lokale management in de partnersteden door de organisatie en uitwisseling van gemeentelijke kennis en expertise.
- bevordering van de gemeenschapontwikkeling in de partnersteden door het faciliteren en opzetten van projecten, gericht op de lokale overheid en bevolking.
- verwerving van subsidies en fondsen voor de uitvoering van projecten door de gemeente Nijmegen en/of andere organisaties.

De specifieke doelstellingen van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya werden in genoemde notitie als volgt verwoord:

- Versterken van het lokale bestuur in Masaya d.m.v. kennisoverdracht en de opbouw van de gemeentelijke organisatie; ondersteuning bij aanpak milieuproblematiek en infrastructurele problemen; ondersteuning bij aanpak economische zelfredzaamheid; ondersteuning belastingtechnische ontwikkeling; en ondersteuning bij de publiek-private samenwerking tussen de organisaties in Masaya.
- Bevorderen van de politieke, economische en sociale ontwikkeling in Masaya door gemeentelijke en particuliere projectondersteuning.
- Het gebruiken van de gemeentelijke vliegwielfunctie, die de gemeente kan benutten door haar contacten met de gemeente Masaya en die de particuliere contacten en maatschappelijke ontwikkelingen aldaar kan ondersteunen.
- Bijdragen aan de bewustwording van de Nijmeegse bevolking door gemeente en stedenbandorganisatie over zaken als internationale samenhang van problemen, duurzaamheid, milieu en internationale solidariteit elders in de wereld.
- Bevorderen van begrip en respect voor maatschappelijke, politieke, economische en culturele opvattingen, achtergronden en situaties in beide steden.
- Bevorderen van persoonlijke contacten tussen inwoners van beide steden, teneinde te leren van elkaar op sociaal en maatschappelijk gebied.

Een stedenbandrelatie is een dynamisch gebeuren, waarbij de vormgeving van de relatie samenhangt met de ontwikkelingen in beide partnersteden. Zo is in de loop der tijd meer nadruk komen te liggen op het versterken van het lokaal bestuur in Masaya door de gemeente Nijmegen. Dit was een gevolg van de toenemende aandacht binnen ontwikkelings-samenwerking voor de rol van 'good governance' en, in samenhang daarmee, het voortschrijdende proces van decentralisatie in Nicaragua, waarbij steeds meer een beroep wordt gedaan op de professionalisering van het gemeentebestuur in Masaya.

Anderszins is in de loop der tijd de ondersteuning van lokale bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen steeds meer een zaak geworden van de particuliere stedenbandstichting, de SSNM.

Activiteiten in het kader van de stedenbandrelatie.

- Projecten.
 - Samenwerking met Priedvidza (kennisoverdracht), Masaya (uitvoer) en Nijmegen (monitoring en advisering) in het NEWS-project, dat werd begeleid door het LBSNN. Het project, opgezet in 1997, was gericht op de verbetering van het kadaster in Masaya. Het project was voorgesteld door Masaya na de

MMTP in 1997. Het NEWS-project, waarbij de samenwerking tussen de drie partners goed verliep, eindigde in 2000. Helaas was het kadaster toen nog niet gereed. In 2003 werd besloten door Nijmegen en Masaya tot nieuwe samenwerking op het terrein van het kadaster binnen de samenwerking met de VNG-International om zo de ontbrekende delen aan te vullen. Medio 2006 zal het kadaster in Masaya voltooid zijn en moet Masaya zorgen voor de update ervan. De focus zal dan verder gelegd worden op de belastingheffing in Masaya.

- Met steun van de VNG-International, de GEM Waalsprong en de Rabobank Nijmegen is in 1997 het grote woningbouwproject Salto Transatlántico gestart. Dit project kent een aantal fasen waarvan de laatste recent is ingegaan. Hoewel dit project de nodige problemen heeft gekend, is het op zich wel een voorbeeld hoe men getracht heeft de Nijmeegse bevolking te betrekken bij de problematiek in een ontwikkelingsland. Via het leggen van opcenten bij de verkoop van kavels in de Waalsprong kon de St. Salto Transatlántico een stuk grond kopen in Masaya, woningen bouwen en voor het woningbouwproject Salto Transatlántico een revolving fund (waarin de bewoners hun terugbetalingen storten) opzetten, een idee dat op zichzelf niet uniek was, maar wel naadloos in een stedenbandrelatie gebruikt kon worden. De ervaringen in dit project hebben in een aantal opzichten een belangrijk leermoment voor de gemeente Nijmegen opgeleverd, waar later nog op teruggekomen zal worden.
- Ondersteuning van het kadasterproject Masaya vanaf medio 2003. Dit betrof een technische ondersteuning van het opmeten en in kaart brengen van de grondkavels in Masaya. Dit project was niet alleen van belang voor het uitwerken van het stedelijk ontwikkelingsplan in Masaya, maar is ook essentieel om de belastingopbrengst voor de gemeente op een hoger peil te brengen. Dit project illustreert een aantal aspecten van een stedenbandrelatie. Ten eerste vindt er een kennisoverdracht plaats naar werknemers van de gemeente Masaya (via training in het veld, alsook het volgen van trainingen in Nijmegen). Ten tweede is hier aan de orde de vraag naar de duurzaamheid van de overgedragen kennis. Indien de betreffende ambtenaren van de gemeente Masaya bij het aantreden van een nieuwe burgemeester vervangen worden (wat op zich heel goed denkbaar is), blijft de overgedragen kennis niet behouden voor de gemeente Masaya. Het is dan ook belangrijk om opgedane kennis vast te laten leggen in een methodologie voor (nieuwe) ambtenaren. De vervanging van ambtenaren heeft niet plaatsgevonden bij het kadasterproject, omdat ook voor de partnergemeente helder is dat deze kennis behouden moest blijven bij een aantal medewerkers en omdat de ambtenaren hun taken kennelijk goed vervullen. Ten derde is er een, door Nijmegen ondersteund, overlegplatform tot stand gekomen tussen Masaya en de steden Estelí (Delft) en León (Utrecht); waar in 2005 ook de hoofdstad Managua (Amsterdam) aan deelneemt. Het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua (LBSNN) is er, na de oprichting, bij betrokken geraakt, omdat deze vorm van samenwerking in een kadasterplatform voor veel partnersteden belangrijk is.
- Ondersteuning van het belastingproject in Masaya. Ook hier gaat het om het overdragen van kennis en technische ondersteuning gericht op het verhogen van de belastingopbrengsten. Zoals in het vorige punt al is aangegeven, speelt het kadasterproject hierbij een belangrijke rol.

- Ondersteuning bij het aanpakken en oplossen van de milieuproblematiek in Masaya. Een belangrijk onderdeel hierbij vormt de studie van het milieuproject ‘hemelwater’, dat nu is uitgevoerd door de gemeente Nijmegen in samenwerking met Royal Haskoning en de gemeente Masaya. De voltooide studie is door Royal Haskoning aan wethouder Hirdes en burgemeester Noguera Vega van Masaya aangeboden tijdens zijn werkbezoek aan Nijmegen in augustus 2005. De studie was een voorwaarde voor de gemeente Masaya om in aanmerking te komen voor de investeringssubsidie van de Banco Interamericano de Desarrollo (BID) van USD 22 miljoen voor oplossing van milieuproblemen in Masaya. Hierover zal in de komende maanden een beslissing genomen worden door het BID. Reeds in het begin van de jaren '90 zijn metingen begonnen om de afvoerproblematiek van regenwater in Masaya in kaart te brengen. Bij een stevige regenbui loopt het centrale gedeelte van Masaya onder water als gevolg van de grote aanvoer van regenwater uit het omliggende gebied en knelpunten in het verouderde rioleringsstelsel (zie foto 1). Het in kaart brengen van de knelpunten is nu dus recentelijk afgerond en de aanpak zal naar verwachting in 2006 starten.

foto 1: de ondergelopen centrale straat in Masaya

- Ondersteuning bij de ontwikkeling van een toeristisch beleidsplan voor Masaya met als kern: opzet van een gericht toerismebeleid en bevordering van kleinschalige economische ontwikkeling. Dit zijn speerpunten in het Strategisch Plan van de gemeente Masaya waarvoor ondersteuning is gevraagd aan de partnergemeente Nijmegen. Bij de opzet van het toeristisch beleidsplan speelt het zogeheten “raadsledenproject” een centrale rol; het gaat hier om een, in 2003 gestart, project ter (technische) ondersteuning bij de ontwikkeling van bestuurlijke beleidsprocessen en de ontwikkeling van een bestuurlijke visie op de toeristische/economische ontwikkeling van Masaya. Dit project zal in de jaren

tot 2009, samen met de infrastructurele milieuprojecten, een centraal deel uitmaken van de stedenbandrelatie.

- Ondersteuning voor het straatnaambordenproject. Door het ontbreken van straatnamen is oriëntatie in Masaya geen eenvoudige zaak; zelfs niet voor de Masayanen, laat staan voor toeristen die men in grote getale naar Masaya wil halen. Nijmegen heeft via de werkgroep Masaya (raadsleden) aangegeven voor een deel dit project mee te willen subsidiëren, mogelijk via externe fondsen. Verschillende versies van de borden zijn de revue gepasseerd, maar een definitief besluit is nog niet gevallen.

- Uitwisselingen.

- Zoals in de vorige paragraaf al is aangegeven, hebben er regelmatig trainingen plaatsgevonden, zowel in Masaya als in Nijmegen. In het kader van de projecten zijn er werkbezoeken en stages geweest door ambtenaren en raadsleden. Daarnaast hebben in de afgelopen jaren bezoeken over en weer plaatsgevonden van leden van de Gemeenteraad en van het College/Bestuur van beide partnergemeenten. Zo heeft de nieuwe burgemeester van Masaya, vergezeld van een raadslid en de directrice van de afdeling Projecten, in augustus 2005 een werkbezoek gebracht aan Nijmegen. Hierbij werd uitgebreid gesproken met de portefeuillehouder Stedenbanden, wethouders, raadsleden, ambtenaren, instellingen, bedrijven, en de stedenbandstichting SSNM.

Dit soort bezoeken over en weer zijn belangrijk voor het begrijpen van de context, waarbinnen de andere partner invulling geeft aan de stedenbandrelatie. Bovendien versterkt het de persoonlijke banden tussen de betrokkenen – een typisch element van een stedenbandrelatie dat zo veel mogelijk parallel zou moeten lopen met een zakelijke opstelling, maar dat overigens niet altijd kan doen.

- Via de VNG-International vinden er jaarlijks Municipal Management Training Programs plaats. Personen uit de politieke, private en publieke sector uit ontwikkelingslanden krijgen zo de kans om hun kennis op specifieke terreinen via uitwisseling te verbreden. De gemeente Nijmegen heeft hieraan ook meegewerkt, als de gemeente Masaya deelnam.

- Draagvlakverbreding.

- In de loop der tijd is dit onderdeel steeds meer een taak geworden van de stedenbandstichting SSNM, die jaarlijks met een bedrag van rond de €43.000 door de gemeente Nijmegen gesubsidieerd wordt voor organisatie- en personeelskosten. De SSNM stelt zich ten doel de betrokkenheid en bewustwording van de inwoners van Nijmegen bij de Nicaraguaanse stad Masaya te bevorderen, in het bijzonder op het gebied van duurzame ontwikkeling, vrede en veiligheid, mensenrechten en milieu. Middels voorlichting, projectenondersteuning en fondswerving tracht de SSNM deze doelstelling te realiseren. Een belangrijke counterpart in Masaya is de niet-gouvernementele organisatie (ngo) Masinfa. De SSNM ontplooit zelfstandig haar activiteiten. De financiering van particuliere projecten haalt de SSNM uit donaties, giften e.d., waarbij enerzijds gelet wordt op de impact van het project in Masaya en anderzijds op de betrokkenheid van de Nijmeegse bevolking via het inzamelen van de benodigde fondsen. In 2004 zamelde de SSNM ruim €55.000 in voor

projecten in Masaya vanuit particuliere fondsenwerving. Daarnaast wordt een beroep gedaan op organisaties als Novib, NCDO, Wilde Ganzen en de World Population Foundation.

De SSNM telt ruim 60 vrijwilligers die actief zijn in de diverse werkgroepen (Onderwijs, Gezondheidszorg, Habitat, Vrouwen, Pers & Publiciteit, Jongeren, Homo-emancipatie en Cultuur). De Project Adviescommissie is binnen de SSNM een onafhankelijk adviesorgaan, dat de projectvoorstellen die de werkgroepen willen ondersteunen, toetst aan de criteria die de SSNM heeft vastgesteld. De Fondsenwervingscommissie, in 2003 in het leven geroepen, heeft als doel een netwerk van partners rond de SSNM te creëren, die langdurig de activiteiten van de SSNM met financiële en andere middelen ondersteunen. Men brengt een eigen blad uit, genaamd El Puente. Voor scholen heeft men een informatiepakket over Masaya samengesteld, dat in de lessen gebruikt kan worden.

In 1998 is een onderzoek verricht onder Nijmeegse burgers naar de bekendheid van de stedenbandrelaties. Geconstateerd werd toen dat 71% van de Nijmeegse bevolking van het bestaan van de stedenbandrelaties op de hoogte was. Daarvan achtte 73% de stedenbandrelaties redelijk tot zeer zinvol. Bijna 80% stond welwillend tegenover subsidiëring van de particuliere stedenbandorganisaties. Eenzelfde onderzoek is verricht in 2005 waar verderop in dit rapport naar verwezen wordt.

Op de website van de SSNM staat veel nuttige informatie voor diegenen die geïnteresseerd zijn in de stedenbandrelatie met Masaya. Op de website van de gemeente Nijmegen is na enig zoeken wel informatie over de stedenbandrelatie met Masaya te vinden, maar deze moet geactualiseerd worden. Ook is er geen link naar de site van de SSNM, noch naar die van het LBSNN. Overigens kon op de site van de SSNM ook geen link naar de gemeentelijke website ontdekt worden.

- Landelijke samenwerking.
 - Samenwerking met de VNG-International. De gemeentelijke projecten in Masaya worden ondersteund en gesubsidieerd door de VNG-International (VNG-I). De gelden voor de ontwikkelingssamenwerking zijn afkomstig van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Binnen het Themaprogramma van Logo South (2005 tot 2009), voorheen GSO-programma (Gemeentelijke Samenwerking Ontwikkelingslanden), uitgevoerd door de VNG-I kunnen de gemeenten hun projecten in en met hun partnerstad verder uitvoeren. De thema's zijn: afval, water, participatie en Hiv/aids. De samenwerking met de VNG-I is een erkenning van de kwaliteit van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya. Gekozen is voor voortzetting van de huidige projecten op thema's afval, water en participatie na gedegen overleg met de gemeente Masaya.
 - Samenwerking met het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua (LBSNN). Deze organisatie is belangrijk voor de 16 stedenbandrelaties die vanuit Nederland bestaan met Nicaragua. Zowel de gemeenten als de particuliere stedenbandorganisaties zijn lid van het LBSNN. Deze heeft tot doel een brede landelijke overlegstructuur te bieden aan de deelnemende gemeenten, alsook vooral de particuliere stedenbandorganisaties en de coördinatie van gezamenlijk uitgevoerde activiteiten te regelen. Hier komen ervaringen van Nederlandse stedenbandrelaties met Nicaragua samen en

kunnen uitgewisseld worden. Het LBSNN organiseert om de twee jaar ook een Kennisfestival rondom een thema voor de aangesloten deelnemers. Wel bestaat er een spanningsveld tussen enerzijds de intermediaire functie van de LBSNN, zoals die gezien wordt door de aangesloten stedenbandrelaties en anderzijds de mate waarin de LBSNN die functie onafhankelijk wil invullen. De LBSNN voert voor het VNG-I het Landenprogramma van Logo South uit, gericht op strategische planning en belastingen voor gemeenten en de KPA-regeling voor de particuliere stedenbandstichtingen. De LBSNN heeft een kantoor in Managua waar een beroep op gedaan kan worden voor trainingen, monitoring en evaluatie in het kader van de eigen stedenbandprojecten. De LBSNN zorgt ervoor dat, zoals men het zelf uitdrukt, 'Nicaragua op de kaart blijft van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking'.

Bevindingen

1. De bijdrage van de stedenbandrelatie aan het tot stand komen van het kadaster in Masaya is succesvol geweest. Een van de gevolgen hiervan is een hogere opbrengst van de onroerend goed belasting; voor het eerste trimester van 2005 is al 15% meer opgehaald in vergelijking tot voorgaande jaren. Samen met de lokale meetploeg heeft Masaya met Nijmegen hier een knappe prestatie neergezet. Binnen Nicaragua heeft alleen Estelí een dergelijke intensieve landmeting gedaan. Het kadasterproject wordt afgerond in 2006. De, in dit project, opgedane kennis en aangeschafte software is ook van belang voor andere steden in Nicaragua, waarmee Nederlandse gemeenten een relatie hebben. Binnen het Landenprogramma van LOGO-South (uitgevoerd door LBSNN) zou deze kennis verder uitgedragen kunnen worden bij het onderdeel belastingen.
2. Naast het kadasterproject is ook de studie voor het milieuproject 'hemelwater' succesvol afgerond, hoewel deze afronding lang op zich heeft laten wachten. In 1988 al kwam bij de gemeente Nijmegen de vraag binnen of men met de opzet van een dergelijk plan kon helpen. De betrokken ambtenaar van de gemeente Nijmegen heeft zich, vanaf dat moment tot 1995, met de opzet van een plan beziggehouden. Door het gebrek aan bestuurlijke ondersteuning en financiële mogelijkheden van Masayaanse kant en het ontbreken van benodigde gelden en prioritering aan Nijmeegse kant heeft het tot 2003 geduurd voordat dit project weer kon worden opgepikt. Het heeft tot 2005 geduurd, voordat de knelpunten in het afwateringssysteem in kaart gebracht waren door de gemeente Nijmegen, de gemeente Masaya en Royal Haskoning in de vereiste studie. Niet alleen de ervaringen in dit project, maar ook in andere projecten binnen de stedenbandrelatie werpt de vraag op of dit een kenmerkend element is binnen een stedenbandrelatie (zie de Inleiding van deze evaluatie). Duidelijk is dat de gemeente Masaya in de afgelopen jaren vaak niet de middelen en mankracht heeft gehad en soms gebrek aan bestuurlijke ondersteuning heeft gekend. Bij het huidige bestuur in Masaya is die bestuurlijke ondersteuning wel duidelijk aanwezig. Dit moet leiden tot het aangaan van projecten met een duidelijke fasering die parallel loopt met de bestuurlijke zittingstermijn in Masaya. Deze bedraagt 4 jaar waarna de burgemeester niet meer herkiesbaar is. De huidige gemeentelijke projecten lopen van 2003 tot medio 2006. De nieuwe themaprojecten lopen van begin 2006 tot 2009. In 2009 zijn er weer nieuwe verkiezingen in Masaya en treedt er weer een nieuw bestuur aan.
3. Ondanks de originele opzet van het Salto Transatlántico project in 1996 is er toen geen realistische inschatting gemaakt van de kans van slagen. Een SWOT-analyse zou al in

een vroege fase de problematische kanten van de aanpak hebben blootgelegd, waarbij niet in de laatste plaats rekening gehouden had kunnen worden met de beperkte mogelijkheden van de gemeente Masaya om haar deel van de intentieverklaring na te komen. Ook had er door de St. Salto Transatlántico (SST) en de gemeente Nijmegen, in overleg met de partners in Masaya, gekozen kunnen worden voor een ander stuk grond in Masaya, waardoor een groot deel van het beschikbare bedrag niet door de grondkosten opgeslokt zou zijn. De St. Salto Transatlántico (SST) is voor dit specifieke woningbouwproject opgericht als samenwerkingsverband tussen de gemeente Nijmegen, de Rabobank Nijmegen en de SSNM.

Het daadkrachtige optreden in 2003 van de huidige burgemeester van Nijmegen, als voorzitter van de St. Salto Transatlántico, heeft dit project indertijd losgetrokken uit de impasse door een substantieel voorschot vanuit de gemeentekas te verlenen, dat naderhand verrekend wordt met de toegezegde bijdrage van de GEM Waalsprong. De voorlichting naar en de betrokkenheid bij dit project van de bewoners van de Waalsprong had systematischer ter hand genomen kunnen worden door de SSNM, maar ook door de gemeente zelf.

De verdere infrastructuur van dit project (zoals de aanleg van wegen) vormde geen onderdeel van de activiteiten. Dit heeft geresulteerd in een slechte toestand van met name de wegen. De woningen staan weliswaar op een geëgaliseerd stuk grond, maar de wegen niet, waardoor de erosie vrij spel heeft (zie foto 2). Inmiddels wordt dit probleem aangepakt. Bij de recent opgeleverde woningen is duidelijk ook erosie te constateren op het talud, dat de woningen verbindt met de lager gelegen weg. Tijdens het bezoek aan dit project in mei 2005 waren enkele toekomstige huizenbezitters al druk bezig om verdere erosie te voorkomen, omdat anders de fundering van hun woning zou kunnen worden aangetast (zie foto 3).

De LBSNN heeft in 2004 op verzoek van de St. Salto Transatlántico en de gemeente Nijmegen een uitgebreide evaluatie van dit project gemaakt, waarin alle problemen op een rij gezet werden: van de onmogelijkheid om een dergelijk project via een revolving fund voor de heel lage inkomensgroep aan te bieden tot de constatering dat de lay-out van de woningen teveel aanbodgestuurd zou zijn. Dit laatste kon in ieder geval voor de meest recente woningen niet geconstateerd worden. Men heeft uiteindelijk voor een inkomensgroep gekozen, waarvan verwacht kon worden dat die de leningen terug zou kunnen betalen en dat is ook realistisch gebleken. Afgezien van een enkele wanbetaler worden de leningen op regelmatige basis teruggestort in het revolving fund. De eerste 48 woningen zijn in 2000 gereed gekomen. Begin 2006 zullen in totaal 177 woningen gebouwd zijn.

foto 2: erosie van het wegdek in Salto Transatlántico

foto 3: toekomstige huizenbezitters in het Salto Transatlántico project bezig met het verstevigen van het talud voor hun huis

De indruk bestaat, dat de Nijmeegse inbreng in het woningbouwproject Salto Transatlántico op cruciale beslissingsmomenten doorslaggevend is, wat wellicht niet geheel in overeenstemming is met het partnershipidee. Aan de andere kant moet gesteld worden, dat de gemeente Nijmegen een substantieel voorschot heeft gestoken in het project. Zoals eerder gesteld hebben de ervaringen in dit project voor de gemeente Nijmegen een leermoment betekend en wel als volgt:

1) men zal niet snel meer beginnen aan een project met een dergelijke financiële omvang; 2) het voldoende betrekken van de gemeente Masaya bij belangrijke beslissingsmomenten; 3) tegelijkertijd heeft men laten zien als gemeente Nijmegen

- een betrouwbare partner te zijn in de stedenbandrelatie door, ondanks de tegenslagen, niet op te geven en naar mogelijkheden te zoeken om het project naar behoren af te ronden. Zowel in Masaya als in Nijmegen is het besef aanwezig, dat het project, post-hoc weliswaar, een toetssteen is geweest enerzijds van de limieten waar de gemeente Masaya mee kampt en anderzijds van de betrouwbaarheid van de Nijmeegse partner.
4. Het zogeheten “raadsledenproject”, gericht op de versterking van het lokaal bestuur, zal ook in de komende periode tot 2009 een belangrijke functie vervullen in de stedenbandrelatie. Sinds het begin van dit project in 2003 wordt van de Nijmeegse zijde terecht gewezen op het belang van een samenhangende, proces- en beleidsmatige benadering van de verschillende onderdelen van het toerismeproject en de economische ontwikkeling, dat een onderdeel vormt van het Strategisch Plan van de gemeente Masaya. In het kader van dit project, om te komen tot een toeristische beleidsvisie voor Masaya, worden cursussen/trainingen gegeven aan raadsleden en ambtenaren met als doel een geïntegreerde visie binnen het Strategisch Plan te ontwikkelen. Ook de ontmoetingen tussen de raadsleden van beide kanten dragen hieraan bij.
 5. In zijn algemeenheid kan gesteld worden, dat de diverse elementen van de stedenbandrelatie (niet alleen het “raadsledenproject”, maar ook bijvoorbeeld het kadaster- en milieuproject, en de gemeentelijke bijdrage op het gebied van het milieubeleid) beslissend zijn geweest voor de aanvraag bij het BID (Banco Interamericano de Desarrollo) van de investeringssubsidie van USD 22 miljoen voor oplossing van milieuproblemen in Masaya.
 6. De gemeentelijke stedenbandrelatie heeft, ondanks enkele tegenslagen en vertragingen in de uitvoering, substantieel bijgedragen aan zowel de overdracht van kennis aan gemeente-ambtenaren en –bestuur, als aan het direct verbeteren van de fysieke infrastructuur in Masaya.
 7. Met name de betrokken Nijmeegse ambtenaren hebben daarbij een belangrijke vliegwielfunctie vervuld: vastgelopen onderhandelingen met andere overheidsinstellingen werden losgetrokken, bij deze instellingen aanwezige essentiële informatie werd door deze ambtenaren losgepeuterd en verwerkt tot data die voor een projectformulering bruikbaar waren.
 8. De, direct bij de diverse projecten, betrokken ambtenaren in Nijmegen hebben een goed overzicht over ‘hun’ project en een grote kennis van zaken. Er wordt inzichtelijk en duidelijk gerapporteerd naar de coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya.
 9. De bij de stedenbandrelatie betrokken Nijmeegse ambtenaren alsmede de raadsleden zelf geven blijk van een groot ‘lerend vermogen’. Opgeven is er niet bij, tegenslagen worden geïncasseerd en lessen voor de toekomst worden getrokken.
 10. Als de betrokken Nijmeegse ambtenaren niet ook een deel van hun vrije tijd in de stedenbandrelatie zouden investeren, zou de stedenbandrelatie er aanzienlijk minder positief voor staan. Ambtenaren worden bij hun projectactiviteiten voor een deel als het ware ingehuurd door de gemeente Nijmegen van hun respectievelijke afdelingen. Ook de VNG-I draagt bij in de (reis)kosten, maar een simpele optelling van deze kosten zou niet een adequate reflectie zijn van de totale arbeidsinzet. Dit is een typisch element van een stedenbandrelatie die bij een input-output benadering niet wordt meegenomen, maar wel een uiting is van de solidariteit en persoonlijke betrokkenheid vanuit de gemeente Nijmegen.
 11. Eén van de doelstellingen van de stedenbandrelatie is het ‘leren van elkaar’. Dit is echter een nauwelijks betrouwbaar te meten doelstelling. Gesprekken met, bij de stedenbandrelatie betrokken, ambtenaren van de gemeente Nijmegen maken echter duidelijk, dat de bezoeken aan Masaya bij hen vooral geleid hebben tot een grotere

- mate van zelfstandigheid om zaken voor elkaar te krijgen, tot het inzicht dat het nemen van initiatief daarbij heel belangrijk is, en tot een groter politiek bewustzijn.
12. De gemeentelijke coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya is zeer actief en betrokken. Zij heeft een goed overzicht van wat er zich afspeelt binnen de stedenbandrelatie. Informatie over diverse projectactiviteiten is aanwezig in het archief maar niet zo gemakkelijk toegankelijk. De overlegstructuur met betrokkenen in Nijmegen vindt vooral op projectbasis plaats. Aangezien de ambities van de portefeuillehouder/ college en de raadsleden niet altijd noodzakelijkerwijs met elkaar sporen, heeft dit soms tot gevolg dat de coördinatrice van de stedenbandrelatie zich af en toe in een ongemakkelijke spagaat bevindt tussen beiden.
13. De portefeuillehouder Stedenbanden hanteert ten aanzien van de stedenbandrelatie een zakelijke instelling. In een dergelijke relatie tussen twee gemeenten waarbij een grote mate van persoonlijke betrokkenheid en solidariteit aan de orde is, is zakelijkheid onontbeerlijk. Zo heeft de zakelijke instelling van de portefeuillehouder Stedenbanden, zoals opgemerkt in punt 3, op een cruciaal moment het Salto Transatlántico project losgetrokken. Opgemerkt dient echter te worden dat een stedenbandrelatie gebaat is bij een goed evenwicht tussen zakelijkheid en betrokkenheid. Indien dit evenwicht niet aanwezig is, kan teveel nadruk komen te liggen op het afleggen van financiële verantwoording over projectactiviteiten en te weinig op de waarde van de uit te voeren projecten.
14. Het handelen (of beter gezegd: de afwezigheid daarvan) van het vorige gemeentebestuur van Masaya, en met name van de toenmalige burgemeester Hueck, heeft niet bepaald de effectiviteit van de stedenbandrelatie bevorderd. Dat er desondanks, met vallen en opstaan, concrete resultaten zijn geboekt is vooral te danken aan de inzet en het doorzettingsvermogen van de betrokkenen bij de gemeente Nijmegen.
15. De vorige burgemeester Hueck heeft in Masaya het Consejo de Desarrollo Municipal (CDM) in opzet weten te realiseren (het wettelijke inspraakorgaan voor het maatschappelijk middenveld), maar de deelname eraan door de Masayaanse organisaties was beperkt en niet representatief. De hernieuwde poging van het huidige gemeentebestuur in Masaya, onder leiding van burgemeester Orlando Noguera Vega, om het CDM leven in te blazen door alle sociale organisaties hierbij te betrekken, wordt serieus ter hand genomen, maar zal niet van een leien dakje gaan vanwege de fragmentatie van het lokale maatschappelijke middenveld. Sociale organisatie in de post-Sandinistische periode heeft immers niet in eerste instantie plaatsgevonden op territoriale basis, waardoor een representatieve afvaardiging in het CDM bemoeilijkt wordt. Er leeft bij sommigen binnen het gemeentebestuur van Masaya de gedachte, dat bij de opbouw ervan het CDM per barrio georganiseerd zou moeten worden. In deze evaluatie wordt die gedachte ondersteund. Dit punt verdient aandacht met name, omdat de neiging bestaat om vooral niet-gouvernementele organisaties (ngo's) te zien als de belangrijkste vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld.
16. In de stedenbandrelatie met Masaya (en dat geldt zowel voor de relatie tussen de twee gemeenten als voor de activiteiten van de particuliere stedenbandstichting) lijkt “de civil society een beetje gesneuveld” (quote uit een interview). Juist met het oog op hernieuwde pogingen om de inspraak van de lokale civil society vorm te geven, is aandacht voor deze constatering van belang. Er is een woud van organisaties in Masaya, die allemaal op hun manier willen bijdragen aan de verdere vormgeving en uitvoering van het Strategisch Plan voor de

stad. In Masaya en de omliggende 32 comarcas zijn er in totaal 350 sociale organisaties. Het is een hele klus voor de gemeente om die organisaties het gevoel te geven serieus betrokken te worden bij het CDM. Dit klemde des te meer omdat het CDM verschillende themagroepen zal tellen, die een cabildo-achtig karakter zullen krijgen, dwz een soort van brede plenaire overlegstructuur. Dit zal het gevoel van inspraak ongetwijfeld bevorderen, maar vraagtekens kunnen gezet worden bij de verwachte effectiviteit. Sommigen in Masaya vinden het een lakmoesproef voor het nieuwe gemeentebestuur of het erin slaagt om het inspraakorgaan (het CDM) voor de civil society te installeren en aan het draaien te krijgen. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de stedenbandrelatie en het “raadsledenproject”.

17. Het, eind 2004, aangetreden nieuwe gemeentebestuur in Masaya kenmerkt zich door een nieuw élan, dat de stedenbandrelatie met Nijmegen zeker een nieuwe impuls kan geven. Ook gemeenteraadsleden die niet behoren tot de politieke richting van burgemeester Noguera steunen hem vooral in zijn pogingen om de investerings-subsidie van USD 22 miljoen van het BID (Banco Interamericano de Desarrollo) veilig te stellen. De nieuw gekozen raadsleden in Masaya zijn goed op de hoogte van de activiteiten die plaatsvinden binnen de stedenbandrelatie met Nijmegen.
18. Wat de stedenbandrelatie betreft, vindt de huidige burgemeester in Masaya het “raadsledenproject” en de milieuprojecten van het grootste belang. Het gaat hier om het uitwerken en uitvoeren van plannen om het toerisme in Masaya te bevorderen (o.a. het ontwikkelen van de Malecón), de vervuiling in en rond de stad tegen te gaan (met name het zuiveren van het meer), het waterafvoersysteem (de drainage) te verbeteren (waardoor men niet meer na een fikse regenbui tot de knieën in het regenwater staat), het opruimen van het afval (door het scheppen van voorzieningen daarvoor en goede voorlichting over de gevaren ervan), en het bevorderen van de technologische capaciteit van niet alleen de kleine ambachtslieden (artesanos) in de stad, maar ook de kleine agrarische producenten op het omringende platteland.

foto 4: de Malecón aan het Meer van Masaya, die opgeknapt moet worden om de toeristen te trekken en daardoor de afzetmarkt voor de ‘artesanos’ te vergroten

19. De kleine ambachtslieden (artesanos) in Masaya voelen zich in de steek gelaten door de overheid. Er is nauwelijks toegang tot kredieten, tot trainingen (werken met nieuwe technologie, inpaktechnieken, coöperatievorming voor productie en export), er is geen toezicht op de ongebreidelde houtkap in de omgeving door grote bedrijven waardoor de artesanos steeds meer moeten betalen voor hun inputs, er is geen 'sello' (keurmerk) voor producten, die zogenaamd uit Masaya komen, maar elders geproduceerd worden.
20. De behuizing van de gemeente is problematisch. Vooral de eerste verdieping is volstrekt uitgewoond en vertoont diepe scheuren als gevolg van aardbevingen. Raadsleden hebben geen eigen ruimte waar men kan vergaderen en bewoners te woord kan staan. De meeste ruimtes zijn klein en niet goed geventileerd. Bovendien is het pand eigendom geweest van de familie van de vorige burgemeester Hueck, die er nu aanspraak op maken na de onteigening tijdens de Sandinistische periode. Dit brengt een onzekere situatie met zich mee en zorgt voor een huisvestingsprobleem voor de gemeente Masaya. Een ander alternatief is er door geldgebrek niet.
21. De gemeente Nijmegen en de SSNM nemen deel aan het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua (LBSNN). De werkrelatie met het LBSNN verloopt niet altijd optimaal door de gedrevenheid van de directeur, die vaak als bemoeizucht wordt ervaren. Daarnaast blijkt het LBSNN als schakel tussen Nijmegen en Masaya voor het overmaken van gelden niet altijd even efficiënt te zijn geweest. Het streven van het LBSNN om projecten aan te laten sluiten bij strategische plannen van gemeenten in Nicaragua is op zich een goed uitgangspunt, doch de invulling die daar vanuit het LBSNN aan gegeven wordt, gebeurt op een wijze die niet altijd in goede aarde valt bij de Nederlandse partners. Het kantoor van het LBSNN in Managua is een belangrijk ondersteuningspunt voor de deelnemende stedenbandrelaties. De werknemers daar kunnen een belangrijke ondersteuning geven aan de gemeente Masaya bij het verder uitwerken van het Strategisch Plan. Bovendien houdt het LBSNN Nicaragua op de agenda van het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking.
22. Op de rapportages van de Coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya naar de VNG-International is niets aan te merken, integendeel ze zijn van goede kwaliteit.
23. Andere stedenbandrelaties die Masaya heeft (als die met Leicester, Ottignies en Dietzenbach) staan op een laag pitje. Er schijnt in 2002 een stedenbandrelatie met Belo Horizonte tot stand te zijn gebracht, maar daarover is geen nadere informatie verkregen. De relatie met Nijmegen is voor Masaya de enige significante stedenbandrelatie. Bij het onlangs in Nijmegen gehouden seminar (zie onder Werkwijze, het vierde aandachtspunt) waren vertegenwoordigers aanwezig van de particuliere stedenbandorganisaties uit Leicester en Dietzenbach, en van de projectorganisatie Werkhof uit Darmstadt. Verwacht mag worden dat dit seminar een nieuwe impuls kan geven aan de activiteiten van die particuliere stedenbandstichtingen. Belangrijk hier is op te merken, dat alle stedenbandstichtingen aangaven een goede relatie en dito ondersteuning met hun eigen gemeentebestuur van groot belang te vinden. Dit was meestal niet het geval. In Nijmegen is wel sprake van een dergelijke ondersteuning.
24. In Nijmegen vervult de particuliere Stichting Stedenband Nijmegen-Masaya (SSNM) een belangrijke rol in het financieren van kleine projecten in Masaya alsmede, op basis daarvan, in het continueren en versterken van het draagvlak onder de Nijmeegse bevolking. In de loop der tijd heeft de SSNM een variëteit aan projecten in Masaya gefinancierd op basis van bijdragen van b.v. particulieren, scholen, verenigingen en bedrijven in de regio Nijmegen. Dat deze financiering tegelijkertijd een uiting is van

het draagvlak in Nijmegen (als dit soort financieren van projecten als een bijdrage aan dat draagvlak geldt), spreekt voor zich. Uit het SSNM-jaarverslag 2004 kunnen als typische voorbeelden van projectsteun genoemd worden: 1) het Centro de Mujeres (Vrouwencentrum) in Masaya; en 2) de scholenbanden (zie verder annex 4). In 2002-2003 steunde de SSNM een project voor reproductie van gezondheid op het platteland van Masaya. Op basis van dit project is in Nijmegen een reizende expositie ingericht, die een beeld geeft van het dagelijkse leven van zwangere vrouwen en jonge moeders in Masaya. De expositie ging van start in het Gezondheidscentrum Lindenholt en is vervolgens op verschillende andere locaties in Nijmegen te zien, zoals consultatiebureaus en verloskundigenpraktijken. Verschillende scholen in Masaya en Nijmegen onderhouden vriendschapsbanden. De werkgroep onderwijs van de SSNM heeft in dat kader een "schatkist Masaya" samengesteld met producten en voorwerpen uit het dagelijks leven in Masaya en dit gekoppeld aan een lessenspakket. De "schatkist" is te gebruiken door basisscholen.

De SSNM wordt ondersteund door de gemeente Nijmegen met een jaarlijkse subsidie voor de personele en materiële kosten met als doel: continueren en versterken van het draagvlak voor de stedenbandrelatie met Masaya onder de Nijmeegse bevolking. Het belangrijkste kenmerk van de ontwikkelingen binnen de SSNM van de laatste jaren is het inzetten op professionalisering. Niet alleen via het vernieuwen van het bestuur, maar ook de vrijwilligers worden op hun eigen professionaliteit ingezet. Men krijgt een intake-gesprek en men wordt, uiteraard in overleg, ingedeeld bij een bepaalde werkgroep. De ingezette trend van een toenemende professionalisering leidt er ook toe, dat binnen het SSNM gedacht wordt aan projecten, die een meer structurele economische betekenis kunnen hebben, zoals steun aan kleine ondernemers, aan zogeheten watercomités in de omgeving van Masaya, het opzetten van een project voor cacaoboeren en, eventueel, het betrekken van kleine ambachtslieden in Masaya bij het fair trade gebeuren.

Bij het zoeken naar mogelijkheden om deze projectideeën verder uit te werken, is de steun vanuit de gemeente Nijmegen onontbeerlijk. Niet alleen, omdat het deuren zou openen voor het leggen van contacten met organisaties of bedrijven in de regio Nijmegen, maar ook omdat de SSNM daarmee aan de private kant een rol zou kunnen vervullen in de nadere vormgeving van het Strategisch Plan van de gemeente Masaya. Het is niet duidelijk hoe de LBSSN eventueel bij zou kunnen dragen aan de ontwikkelingen binnen de SSNM. Wel ziet de SSNM een mogelijke rol voor haar organisatie binnen het landenprogramma van LOGO South (LBSNN), met name wat betreft het KPA-programma (Kleine Plaatselijke Activiteiten) voor de particuliere organisaties. Het KPA-programma stelt subsidies beschikbaar voor kleinschalige projecten in ontwikkelingslanden. De basisvoorwaarden voor subsidie zijn dat men in Nederland voorlichting geeft over het project in het ontwikkelingsland en er geld voor verzamelt. Het KPA-programma verdubbelt het in Nederland ingezamelde geld tot maximaal 50% van de subsidiabele kosten voor het project. De SSNM maakt gebruik van een tussenpersoon in Masaya die lokale aanvragen bekijkt en ze dan doorgeleid naar de SSNM.

Bij de SSNM wil men graag een eigen koers blijven uitzetten als particuliere stedenbandstichting. Voor de hand ligt te constateren dat het zich beraden op meer structurele vormen van het bieden van hulp aan Masaya gecombineerd moet worden met het effect voor het draagvlak onder de Nijmeegse bevolking. Men is zich hier binnen de SSNM van bewust en men ziet kansen om dit te realiseren.

Tevens kan vastgesteld worden, dat het overleg met de gemeente Nijmegen via de

Coördinatrice van de stedenbandrelatie nog niet het karakter van een gestructureerde think-tank heeft. Dit zou verbeterd kunnen worden.

Conclusies in relatie tot doelstellingen

De conclusies worden gerelateerd aan de doelstellingen van de stedenbandrelatie en zijn gebaseerd op 1) voorgaande bevindingen en 2) het bij dit rapport gevoegd verslag van onderzoeken onder de Nijmeegse bevolking, ambtenaren, raadsleden en commissieleden, uitgevoerd door het CIDIN, naar het draagvlak van stedenbandrelaties (zie Annex 3).

- Bewustwording/draagvlak/begrip en respect voor andere culturen onder de Nijmeegse bevolking. Uit de door het CIDIN in maart 2005 gehouden enquête blijkt dat van de ondervraagden 70% op de hoogte was van het bestaan van de stedenbandrelaties. Vooral onder jongeren blijkt er echter weinig kennis te bestaan over de stedenbandrelaties. Van de groep respondenten, die wel op de hoogte was van het bestaan van de stedenbandrelaties, kon 4% alleen specifiek Masaya noemen en 15% kon zowel Pskov als Masaya noemen. In totaal was dus 19% van deze groep respondenten op de hoogte van de stedenbandrelatie met Masaya, een lichte teruggang in vergelijking tot het in 1998 verrichte draagvlakonderzoek. Bijna 60% van deze groep wist dat Masaya in Nicaragua ligt. Het blijkt dat 71% de kennis over het bestaan van een stedenbandrelatie haalt uit berichten in de media en 46% ook van de borden langs de snelweg (sic). Qua soort activiteiten binnen de stedenbandrelatie met Masaya is men vooral op de hoogte van de uitwisselingsreizen van delegaties (20%) en activiteiten op scholen (13%). Van deze groep respondenten vindt 76% voortzetting van de stedenbandrelatie met Masaya zinvol. Vooral aandacht voor gezondheidszorg, ontwikkelingsprojecten in den brede, en uitwisseling tussen scholen vindt men daarbij belangrijk. Voor beide stedenbanden geldt dat 54% van de respondenten die op de hoogte waren van de stedenbandrelaties de informatievoorziening onvoldoende vindt. Van de 12 raadsleden, die hebben gereageerd op de enquête, acht 66,7% zich goed tot zeer goed op de hoogte van de stedenbandrelatie met Masaya. Van de raadsleden vond 72,8% de stedenbandrelatie met Masaya redelijk tot zeer zinvol, 45,5% vond dat beide stedenbandrelaties moeten worden voortgezet, terwijl 18,2% vond, dat alleen de stedenbandrelatie met Masaya moet worden voortgezet en 27,3% wil het liefst beide stedenbandrelaties beëindigen. Van de 16 commissieleden acht 25,1% zich goed tot zeer goed op de hoogte van de stedenbandrelatie met Masaya. Daarbij vond 46,7% de stedenbandrelatie met Masaya redelijk tot zeer zinvol, 23,1% vond dat beide stedenbandrelaties moeten worden voortgezet, en 46,2% wil beide stedenbandrelaties beëindigen. Dit laatste percentage bij de commissieleden is opvallend hoog, zeker gezien het gegeven, dat 46,7% de stedenbandrelatie met Masaya redelijk tot zeer zinvol vond. Een reden voor deze negatieve houding kan gevonden worden in de 40% van de commissieleden, die aangaf geen idee te hebben, wat de stedenbandrelatie met Masaya inhoudt, en de 33,3% die datzelfde aangaf voor de stedenbandrelatie met Pskov. Een korte conclusie op basis van deze gegevens kan zijn, dat er onder de 12 geënquêteerde raadsleden voldoende draagvlak is voor voortzetting van de stedenbandrelatie met Masaya, maar dat het niet de bedoeling is van deze constatering om daarmee een discussie in de Raad overbodig te maken, zeker daar het maar 12 raadsleden betreft, die hebben gereageerd. Ook onder de geënquêteerde Nijmeegse bevolking is een draagvlak voor de stedenbandrelaties, zeker die met Masaya, maar dat er qua informatievoorziening nog

een slag te maken is, zeker naar de jongeren toe, is een feit. Dit lijkt toch vooral op de weg te liggen van de SSNM. In het kader van het project Salto Transatlántico moet geconstateerd worden dat de St. Salto Transatlántico en de SSNM meer aandacht hadden kunnen besteden aan de informatievoorziening, zeker in de richting van de bewoners van de Waalsprong.

- Versterking lokaal bestuur in Masaya. Hier kan zeker een positief oordeel aan verbonden worden. Bij de totstandkoming van het Strategisch Plan van de gemeente Masaya heeft de gemeentelijke stedenbandrelatie direct en indirect een stimulerende rol gespeeld via cursussen, trainingen en persoonlijke communicatie. Ook de kennisoverdracht binnen de verschillende projecten (zoals het kadasterproject, milieuproject en “raadsledenproject”) heeft bijgedragen aan de versterking van het lokale bestuur. Hierbij moet immers niet alleen gedacht worden aan de sec bestuurlijke aspecten, maar ook aan de meer technische kennisoverdracht aan werknemers van de gemeente Masaya. Dat deze versterking door de tijd heen zijn ups en downs heeft gekend, is inherent aan een stedenbandrelatie. Zeker met het aantreden eind 2004 van het nieuwe gemeentebestuur in Masaya kunnen de activiteiten vanuit Nijmegen, gericht op de versterking van het lokale bestuur, een belangrijke bijdrage leveren.
- De vliegwielfunctie van de stedenbandrelatie. Hierbij gaat het niet alleen om de directe relatie tussen de twee gemeenten op bestuurlijk niveau, maar ook om situaties waarbij meerdere actoren betrokken zijn. Er kunnen tal van omstandigheden zijn, waarbij de zo noodzakelijke communicatie tussen actoren, die betrokken zijn bij de opzet of uitvoer van een project, niet optimaal verloopt. Onder de bevindingen zijn daar een aantal voorbeelden van gegeven. In dergelijke gevallen heeft de gemeentelijke stedenbandrelatie een duidelijke vliegwielfunctie om communicatiekanalen te openen of te herstellen. Het gegeven, dat men zich op dergelijke momenten enerzijds plaatst buiten een vaak ondoorzichtig machtsspel en anderzijds goede banden heeft met beide partijen, vertaalt zich in een soort van brugfunctie. Juist doordat er persoonlijke banden ontstaan, kan men aan de partners een commitment ontlokken die de voortgang van een project bevordert.
- Bevorderen van persoonlijke contacten tussen inwoners van beide steden. In het kader van de fondsenwerving door de SSNM kunnen contacten ontstaan tussen instellingen en/of personen in Nijmegen en Masaya. Scholen en bibliotheken in Nijmegen worden betrokken bij fondswerving en op basis daarvan leggen ze contact met een school of bibliotheek in Masaya. Uiteraard is dit van belang voor de versterking van het draagvlak voor de stedenbandrelatie.
- Bevorderen van politieke, economische en sociale ontwikkeling in Masaya. Onder politieke ontwikkeling kunnen een aantal dingen worden verstaan. Op de eerste plaats is daar een bevordering van het democratisch gehalte en de transparantie van het lokale bestuur. Op de tweede plaats gaat het om de betrokkenheid van de lokale civil society bij het vormgeven van beleid. Tenslotte gaat het, in samenhang met het voorgaande, ook om de ‘countervailing power’ van ngo’s en basisorganisaties. Om met dat laatste te beginnen: de steun van de gemeente Nijmegen en de SSNM aan organisaties als Masinfa en Alternativa is belangrijk in termen van ‘countervailing power’. Het is immers maar de vraag in hoeverre de formatie van het Consejo de Desarrollo Municipal zal leiden tot een voldoende betrokkenheid van de civil society bij het tot stand komen van beleid in Masaya. Grotere ngo’s kunnen hierbij een rol vervullen door voor de belangen van kleine ‘community based organisations’ op te komen. Wat betreft de bevordering van het democratisch gehalte en transparantie van het lokale bestuur moet geconstateerd worden, dat daar pas zicht op is gekomen met het

aantreden van het nieuwe gemeentebestuur in Masaya eind 2004. De bijdrage aan de economische en sociale ontwikkeling moet vooral gekoppeld worden aan projecten als de toekomstige implementatie van projecten uit het Strategisch Plan, de ontwikkeling van het toeristisch beleidsplan, de aanpak van de milieuproblematiek, en daarnaast talloze kleinere, economisch getinte, particuliere projecten van de SSNM.

Aanbevelingen

1. Gezien de belangrijke rol van de burgemeester in Masaya in de beleidsvoering en – uitvoering is het aan te raden om de fasering van projecten, dan wel het project in zijn totaliteit, in het kader van de stedenbandrelatie synchroon te laten lopen met de zittingstermijn van een burgemeester (4 jaar).
Het verloren gaan van het ‘institutionele geheugen’ na een wisseling van het gemeentebestuur in Masaya kan ten nadele van een stedenbandrelatie werken. Het is daarom te overwegen om zoveel mogelijk te trachten om projecten af te ronden voor de zittingstermijn eindigt.
Wanneer echter de stedenbandrelatie een essentiële inbreng heeft in een langer lopend project met derden (zoals het BID-project) moet deze aanbeveling met de nodige omzichtigheid gehanteerd worden.
2. Het verdient aanbeveling om de vorming, het in gang zetten en behouden van het CDM te steunen. Dit is een belangrijke operatie om de civil society en het gemeentebestuur dichter tot elkaar te brengen, alsmede om het Strategisch Plan van de gemeente Masaya van de nodige steun te voorzien.
Hierbij moet vooral gedacht worden aan het verzorgen van trainingen voor de deelnemers aan het CDM over onderwerpen als effectief vergaderen, notuleren, het leren lezen alsmede het maken van projectvoorstellen. Het gaat hier met name om vertegenwoordigers van organisaties van ambachtslieden (artesanos).
De gemeente Masaya heeft reeds vijf constituerende vergaderingen met vertegenwoordigers van diverse sociale organisaties achter de rug. Opvallend is daarbij, bijvoorbeeld, dat er zelden notulen worden gemaakt van dergelijke vergaderingen, zodat het naderhand niet precies duidelijk is, wat er nu is afgesproken.
3. Naast aandacht voor de vorming van het CDM zou de stedenbandrelatie meer aandacht kunnen besteden aan de problematiek van de ambachtslieden (artesanos), als belangrijke actoren binnen het Strategisch Plan. Het gaat hier vooral om trainingen en het ter beschikking stellen van micro-credieten.
4. Een hogere belastinginning moet ook gepaard gaan met een betere voorlichting in de richting van het publiek (ook in het kader van het op te zetten CDM is een dergelijke voorlichting van nut). De gemeente Nijmegen zal de gemeente Masaya gaan ondersteunen bij een betere voorlichting naar de burgers vanaf oktober 2005.
5. Het is aan te bevelen om een goede analyse te maken van de sociaal-economische en sociaal-organisatorische realiteit van Masaya. Ook de ngo Masinfa dringt aan op een dergelijke analyse. De gemeente Nijmegen en de SSNM zouden hierbij een bemiddelende rol kunnen spelen.
6. De huidige Nijmeegse gemeentelijke inbreng, samen met de VNG-I, zal verder moeten worden gezet in projecten binnen de thema's milieu (afval en water) en participatie (raadsledenproject) met de gemeente Masaya tot 2009. De samenwerking is een partnership, waarbij beslissingen in gezamenlijk overleg genomen worden en de gemeente Masaya ondersteund wordt met kennisoverdracht, materiële versterking, en opzet en uitvoering van geplande projecten.

Via het Landenprogramma van de LBSNN zullen strategische planning en belastingen ondersteund worden door de gemeente Nijmegen.

7. Het is verder zaak voor de gemeente Nijmegen om ten aanzien van de stedenbandrelatie een duidelijker strategische visie te ontwikkelen waarbij ook de SSNM betrokken moet worden, omdat deze stichting ook qua visie op de stedenbandrelatie in beweging is. Met name gezien: de hernieuwde pogingen om de lokale sociale organisaties in Masaya dichterbij het lokaal bestuur te brengen, het verder vormgeven aan het Strategisch Plan, de lessen die getrokken kunnen worden uit de ervaringen met de stedenbandrelatie van Nijmegen met Masaya, en de ontwikkelingen in Nederland met betrekking tot het LOGO SOUTH themaprogramma van de VNG-International en het Logo South landenprogramma van de LBSNN zou een uitkristallisering van een Nijmeegse strategische visie op de stedenbandrelatie een belangrijk ankerpunt kunnen vormen voor de wijze waarop de stedenbandrelatie wordt voortgezet.

Het gegeven dat de gemeente Nijmegen een bemiddelende rol vervult in de richting van het Nijmeegse bedrijfsleven is hierbij van belang. Het think-tank potentieel in Nijmegen wordt, wat dit betreft, niet ten volle benut.

8. Projecten in het kader van de SSNM, die kunnen leiden tot verdere draagvlakvorming voor ontwikkelingssamenwerking onder de Nijmeegse bevolking, komen vooral voor rekening van de SSNM.

Dit wil niet zeggen dat de gemeente Nijmegen verder geen moeite hoeft te doen om informatie te verstrekken over de wijze, waarop zij de stedenbandrelatie met Masaya vorm geeft, integendeel. Het is aan te bevelen om op de gemeentelijke website duidelijk plaats in te ruimen voor de activiteiten die de gemeente Nijmegen realiseert in Masaya, alsmede kan daarbij een link worden gemaakt naar de websites van de SSNM (en vice versa) en van de LBSNN.

9. Er zou gekeken kunnen worden in hoeverre de Locale Agenda 21 verbonden kan worden met de stedenbandrelatie. Nijmegen noch Masaya zijn actief betrokken bij dit charter, maar thema's als innovatieve strategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling en versterking van de lokale bestuurlijke capaciteit vormen centrale elementen in dit charter en kunnen wellicht aanleiding geven tot gelijktijdige projecten in beide gemeenten.

10. Het blijft van belang, dat ambtenaren in Nijmegen, die direct bij de stedenbandrelatie zijn betrokken, op zijn minst één en liefst meerdere mensen op de afdeling direct betrekken bij de projecten, op zijn minst om de continuïteit te kunnen waarborgen, de werkzaamheden wat te rouleren, de betrokkenheid te verhogen, en een mini- think tank te vormen, zoals bij de afdeling milieu.

De portefeuillehouder Stedenbanden en de coördinatrice van de stedenbandrelatie Masaya kunnen hierin een stimulerende rol vervullen naar de andere deelnemers.

11. Hoewel het persoonlijke contact tussen Masaya en Nijmegen van groot belang is, kan er toch worden overwogen om in beslissende fasen van een project iemand in Masaya te hebben voor directe ondersteuning. Financieel gezien zou het weinig uitmaken omdat er dan reiskosten worden uitgespaard.

12. De gemeente Nijmegen kan zich inzetten om de gemeentebesturen van Leicester en Dietzenbach weer bij bepaalde projecten te betrekken. De stedenbandrelatie tussen Masaya en die twee steden is ingezakt, met name door het gebrek aan medewerking van de vorige burgemeester Hueck. Met Ottignies (België) is het contact door Masaya weer hersteld. Ook de SSNM kan hierbij betrokken worden om de contacten met de particuliere organisaties in die steden aan te halen.

13. Ambtenaren en raadsleden van de gemeente Nijmegen, die direct betrokken zijn bij de stedenbandrelatie, zouden baat hebben bij een cursus Spaans. Niet alleen zou beheersing van de Spaanse taal het persoonlijk contact met de counterpart (immers een essentieel onderdeel van een stedenbandrelatie) een nieuwe impuls kunnen geven, maar ook zou de communicatie via e-mail vaker en effectiever kunnen plaatsvinden.

Annex 1

Overzicht interviews

Masaya

Ing. Orlando Noguera	Alcalde
Dr. Felix Trejos	Vice-alcalde
Ing. Manuel Prado	Director de Obras Públicas
Lic. Rosa Argentina García	Directora de Proyectos
Lic. Alvaro Velásquez	Responsable Oficina de Catastro
Lic. Martha Laguna	Asesora de Tributación
Lic. Ninoska Mercado	Cooperación Externa/ proyectos
Sr. Harold Noguera	Secretario del Concejo
Sr. Sebastián Vega	Concejales
Sr. Lorgio Rojas	Concejales
Sra. Ermida Urroz	Concejales
Sra. Gloria Larios	Concejales
Sr. Juan Sánchez	Concejales
Sr. Antonio Sáenz	Concejales
Sr. Donald Chavaría	Concejales
Sr. Miguel Maltez	Concejal suplente
Dra. Patricia Delgado	AMUNIC
Sr. Alejandro Romero	AMUNIC
Lic. Thelma Fernandez	MASINFA
Sra. Jahayra Aleman	MASINFA
Sr. Donald Ruiz	MASINFA
Lic. Eric Montoya	BANCENTRO
Lic. Felipita Cermeño	Red de Desarrollo Integral de Masaya-REDIM
Lic. Leonardo Martínez	ALTERNATIVA
Lic. Filadelfo Arias	Consultor Nacional del Proyecto CPC-ONUDI
Sra. Martina Castro	Cooperativas de Hamacas
Sra. Esperanza Mendoza	Cooperativa de Exportadores
Sr. Juan González	ASOPIXMA
Lic. Donald Porras	Cámara de Comercio de Masaya
Sra. Nora Barahona	Centro de Mujeres
Sra. Liliam Valencia	Centro de Mujeres
Grupo de Mujeres	Candidatos Banco de Materiales
Sr. Oscar Martínez	Comité Agua Potable El Capulín-San Blas

Sr. Werner Schlienz	Contactpersoon SSNM in Masaya
Mr. Paul Davidson	Vertegenwoordiger ONUDI in Masaya
Dr. Roger Velazquez	Camara de Turismo Depto. Masaya
Sra. Ivania Velasquez	Casa de Cultura Masaya
Sra. Felipita Cermeño	Casa de Cultura Masaya
Sr. Marvin Rios	Casa de Cultura Masaya
Sr. Erick Gonzalez	Casa de Cultura Masaya
Mr. Harry Schothuis	Ex-medewerker gemeente Nijmegen
Mr. Ton de Vries	Royal Haskoning

In Masaya bijgewoonde vergadering

- Vergadering van het Comité de Coordinación y Seguimiento de Desarrollo Local. Dit comité begeleidt de formatie van het CDM (Comité de Desarrollo Municipal) en de uitwerking van het Plan Estratégico Territorial (het Gemeentelijk Strategisch Plan). Aanwezig waren MASINFA, ALTERNATIVA, Cooperación de Mujeres de Campo, AMUNIC, Consejo de Hermanamiento (het kantoor van de LBSSN in Managua)

Managua

Prof. Edwin de Castilla	Consejo de Hermanamiento Holanda-Nicar.
Lic. José Antonio Castillo	Consejo de Hermanamiento Holanda-Nicar.
Lic. Ana Cecilia Mojica	Consejo de Hermanamiento Holanda-Nicar.
Sra. Wilma Palacios	Consejo de Hermanamiento Holanda-Nicar.
Sr. Rene Escoto	Consejo de Hermanamiento Holanda-Nicar.
Sr. Bart van der Meulen	Nederlandse Ambassade

Nederland

Mevr. dr. Guusje ter Horst	Burgemeester / portefeuillehouder Stedenbanden
Mevr. Gerardine Willemsen- de Mey	Coördinatrice Stedenbandrelatie Masaya
Mevr. Annemieke van Wesemael	VNG-International
De heer Hans Buis	VNG-International
De heer Allard Beck (Pv/dA)	Raadslid gemeente Nijmegen
Mevr. Bea van Zijll de Jong (Stadspartij)	Raadslid gemeente Nijmegen
De heer Evert Vermeulen (GL)	Raadslid gemeente Nijmegen
De heer Hayke Veldman (VVD)	Commissielid gemeente Nijmegen
De heer Ton van Vroenhoven (Pv/dA)	Raadslid gemeente Nijmegen

De heer Toon Buiting
De heer Michiel Hustinx
De heer Willy Barten
De heer Carel Sweens
De heer Frits Clappers

Gemeente Nijmegen
Gemeente Nijmegen
Gemeente Nijmegen
Gemeente Nijmegen
Gemeente Nijmegen

De heer Ron Stevens
De heer Henk Slijkhuis
De heer Willem van de Heuvel
Mevr. Elles Veldman

Voorzitter SSNM
SSNM
SSNM
Coördinatrice SSNM

De heer Ronald van der Hijden

Directeur LBSNN

Mevr. Corrie de Haas
Mevr. Arina Cremers

Ex-medewerkster gemeente Nijmegen
Ex-medewerkster SSNM

In Nijmegen bijgewoonde vergadering

- Tweedaags seminar van de SSNM met vertegenwoordigers van enkele zustersteden en vertegenwoordigers van de gemeente Masaya

Annex 2

Kosten en 'baten' stedenbandrelatie Masaya (een inschatting voor 2005) gemeente Nijmegen

Kosten

- Kostenplaats Stedenbanden. Bedrag voor 2005: €93.197,- *
- Contributie LBSNN. Bedrag voor 2005. € 3.176,-
- Deelname landenprogramma LBSNN. Kosten 2005. € 7.500,-
- Subsidie SSNM. Geraamd bedrag voor 2005. €43.343,-
- Toegekend Raadsbudget werkgroep Masaya 2005 €28.000,-

'Baten'

- VNG-I GSO/Logo South projecten 2005 geraamd op: €135.000,-
- Bijdragen bedrijven in 2005: € 40.000,-

* De kostenplaats Stedenbanden is opgebouwd uit:

- salaris en sociale lasten €38.099,-
- doorbelasting overhead afdelingshoofd, werkplekkosten etc. €47.076,-
- werkbudget enz. € 8.022,-

Annex 3: het draagvlakonderzoek

Het draagvlak vormt voor de stedenbandrelatie een belangrijk onderdeel van het onderzoek. In het algemene stedenbandenbeleid van de gemeente Nijmegen (Notitie Stedenbanden 2003) zijn de doelstellingen van het stedenbandenbeleid aangegeven:

- ondersteuning van lokale bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen en de partnersteden via ondermeer subsidies en inhoudelijke ondersteuning bij projecten.
- bevordering van bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen via communicatieve middelen.
- versteviging van de samenwerkingsverbanden van organisaties in Nijmegen en de partnersteden d.m.v. subsidies en inhoudelijke ondersteuning.
- draagvlakverbreding onder de Nijmeegse bevolking voor het internationale gemeentelijke beleid door het geven van voorlichting over en directe persoonlijke contacten met Masaya en Pskov via wederzijdse bezoeken.
- versterking van het lokale management in de partnersteden door de organisatie en uitwisseling van gemeentelijke kennis en expertise.
- bevordering van de gemeenschapsontwikkeling in de partnersteden door het faciliteren en opzetten van projecten, gericht op de lokale overheid en bevolking.
- verwerving van subsidies en fondsen voor de uitvoering van projecten door de gemeente Nijmegen en/of andere organisaties.

Een aantal geformuleerde doelstellingen in de gemeentelijke Notitie Stedenbanden gaan over het benodigde draagvlak. De gemeente Nijmegen kan met haar projecten en haar website hieraan sterk bijdragen. De opbouw van de stedenbandrelatie is er dus ook op gericht om de kennis over de partnerstad en het hoe en waarom van de samenwerking te communiceren naar de Nijmeegse burgers.

Bij de stedenbandrelatie Masaya ligt deze taak voornamelijk bij de gesubsidieerde particuliere stedenbandstichting Nijmegen-Masaya (SSNM), die als missie heeft: *de betrokkenheid en bewustwording van de inwoners van Nijmegen bij de Nicaraguaanse stad Masaya te bevorderen, in het bijzonder op het gebied van duurzame ontwikkeling, vrede en veiligheid, mensenrechten en milieu.* (Jaarverslag 2004, SSNM)

De specifieke doelstellingen van de SSNM luiden:

- het bevorderen van persoonlijke contacten en ontmoetingen tussen inwoners, organisaties en bedrijven uit beide steden.
- De bewustwording vergroten van de Nijmeegse bevolking, in het bijzonder de schoolgaande jeugd, over Masaya en over de problematiek van ontwikkelingslanden in het algemeen.
- Bewustwording in Nijmegen en Masaya door het bevorderen van begrip en respect voor elkaars maatschappelijke, politieke, economische en culturele opvattingen, achtergronden en situaties.
- Het bevorderen van ontwikkeling in Masaya door structurele armoedebestrijding.
- Informatieverstrekking en voorlichting over Masaya (en Nicaragua) aan een ieder die daarom verzoekt.

De betrokkenheid van de Nijmeegse burgers is natuurlijk van groot belang en het duidelijkst komt dit tot uiting in de deelname aan de acht thematische werkgroepen van de vrijwilligersorganisatie SSNM (Onderwijs, Gezondheidszorg, Habitat, Vrouwen, Pers & Publiciteit (El Puente), Jongeren, Homo-emancipatie en Cultuur) door ruim 60 vrijwilligers. Daarnaast is er ook een groep vrijwilligers, die zorg draagt voor vertalingen van de correspondentie met Masaya; een Project Adviescommissie (vrijwilligers), die

projectvoorstellen binnen de SSNM toetst; en de Fondsenwervingscommissie (vrijwilligers), die fondsen werft voor de uitvoer van projecten. (zie Jaarverslag SSNM over 2004).

De hieronder uitgevoerde draagvlakonderzoeken zijn verricht door mijn collega's dr. L. Schulpen en drs. W. Elbers van het Centre for International Development Issues (CIDIN) van de Radboud Universiteit te Nijmegen.

Er zijn drie apart uitgevoerde draagvlakonderzoeken in het kader van de evaluaties van de stedenbandrelaties verricht. Het eerste betreft een onderzoek onder de Nijmeegse bevolking, dat voor een belangrijk deel vergelijkbaar met het onderzoek onder de Nijmeegse bevolking dat in 1998 door de gemeente Nijmegen is uitgevoerd. Het tweede is een soortgelijk onderzoek onder ambtenaren van de Gemeente Nijmegen en het derde onder raads- en commissieleden van de gemeente Nijmegen.

Het onderzoek onder de Nijmeegse bevolking betreft een steekproef, waaraan uiteindelijk 177 respondenten hebben deelgenomen. Vervolgens zijn alle ambtenaren en raads- en commissieleden benaderd met het verzoek om ook aan de enquête deel te nemen. Van deze drie groepen hebben uiteindelijk respectievelijk 910, 12 en 16 respondenten de enquête ingevuld. De beperkte reactie van de raads- en commissieleden heeft uiteraard zijn weerslag op de representativiteit van de desbetreffende bevindingen.

Bij de uitgevoerde draagvlakonderzoeken onder de drie groepen in de Nijmeegse samenleving: burgers, ambtenaren en politici (raadsleden/commissieleden) komen drie aspecten van draagvlak naar voren: kennis over het bestaan van de stedenbandrelaties, kennis en mening over de activiteiten, en de houding ten aanzien van de stedenbandrelaties. Waar mogelijk is in de analyses een vergelijking opgenomen met het in 1998 door de gemeente Nijmegen uitgevoerde draagvlakonderzoek (C.S. Heijkoop, Verslag van een onderzoek naar de bekendheid en waardering van de stedenbanden Nijmegen-Pskov en Nijmegen-Masaya, Nijmegen: Gemeente Nijmegen/ Dienst Sociale Zaken, afdeling Onderzoek en Strategie 1998). Daaruit blijkt, dat de uitkomsten van de draagvlakonderzoeken in 2005 op cruciale onderdelen overeenkomen met die uit het draagvlakonderzoek in 1998. Noch de bekendheid noch de mening van de Nijmeegse bevolking over de stedenbandrelaties lijkt dan ook in de afgelopen zeven jaar een substantiële verandering 'ten goede of ten kwade' te hebben doorgemaakt.

Het is belangrijk te melden, dat het overgrote deel van alle respondenten, algemeen gesproken, het zinvol acht dat de gemeente dergelijke stedenbandrelaties als die van Nijmegen onderhoudt. Dat geldt voor 72% van de respondenten uit de Nijmeegse bevolking, voor 64% van de respondenten bij de Nijmeegse ambtenaren en voor 50% van de respondenten bij de raadsleden/commissieleden.

Draagvlakonderzoek Nijmeegse bevolking

In totaal zijn er voor het draagvlakonderzoek onder de Nijmeegse bevolking 440 mensen benaderd. Daarvan hebben uiteindelijk 177 mensen meegewerkt aan de enquête.

In het draagvlakonderzoek is de respondenten allereerst de vraag voorgelegd, of zij bekend zijn met het feit, dat Nijmegen stedenbandrelaties onderhoudt. Het merendeel van de respondenten (70%) blijkt momenteel bekend te zijn met de stedenbandrelaties (zie tabel 1). Opvallend is, dat deze uitkomst vrijwel identiek is aan de uitkomsten van het

draagvlakonderzoek uit 1998. Toen stelde namelijk 71% van de respondenten bekend te zijn met de Nijmeegse stedenbandrelaties.

Tabel 1 Weet u dat de gemeente Nijmegen stedenbanden onderhoudt met buitenlandse steden?

Bekendheid stedenbanden	1998		2005	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Ja	203	71%	123	70%
Nee	83	29%	54	30%
TOTAAL	286	100.0%	177	100.0%

Vervolgens is aan de respondenten de vraag voorgelegd, of zij ook de steden konden benoemen met wie Nijmegen een stedenbandrelatie onderhoudt. De resultaten hiervan zijn opgenomen in tabel 2. Uit deze tabel kunnen twee zaken worden geconcludeerd. Ten eerste blijkt dat slechts een klein deel van de respondenten ook daadwerkelijk de steden kan benoemen met wie Nijmegen een stedenbandrelatie heeft. Slechts 15% was op de hoogte van zowel de stedenbandrelatie met Pskov als die met Masaya. Ongeveer 20% kan alleen Pskov benoemen en 4% noemt alleen Masaya. Ten tweede blijkt dat meer mensen bekend zijn met de stedenbandrelatie met Pskov dan met die van Masaya. Deze bevindingen komen redelijk overheen met de resultaten van de vorige enquête uit 1998, al wisten toen meer respondenten om welke steden het ging.

Tabel 2 Weet u met welke steden Nijmegen stedenbanden onderhoudt?

Bekendheid	1998		2005	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Pskov	83	29%	35	20%
Masaya	9	3%	7	4%
Pskov & Masaya	66	23%	27	15%
Weet beide steden niet	128	45%	108	61%
TOTAAL	286	100.0%	177	100.0%

Van de respondenten, die bekend zijn met de stedenbandrelaties met Pskov en/of Masaya weet iets minder dan tweederde ook de landen te noemen waar deze steden zijn gesitueerd. Masaya blijkt voor de respondenten moeilijker te situeren. Van de respondenten die bekend waren met de stedenbandrelatie met Masaya wist 59% te benoemen dat deze stad in Nicaragua is gelegen. Ongeveer 28% noemde niet het juiste land (vaak werd verwezen naar Latijns- of Zuid-Amerika) en 13% wist geen land te noemen.

Op de vraag waar Pskov gelegen is, wist 41 (63%) van de respondenten die op de hoogte zijn van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov het goede antwoord te geven: Rusland. Zo'n 25% noemde niet het juiste land (opvallend vaak werd Polen genoemd) en 12% wist geen land te noemen.

De respondenten zijn ook slecht op de hoogte van de particuliere stedenbandstichtingen, die voor de stedenbandrelaties in het leven zijn geroepen. Dit geldt zowel voor de Stichting Stedenband Nijmegen-Pskov (SSNP) als de Stichting Stedenband Nijmegen-Masaya (SSNM). Tabel 3 laat zien, dat de SSNP met 23% bekender is dan de SSNM (14%).

Uit de tabel blijkt bovendien dat de bekendheid van de stedenbandstichtingen vergeleken bij 1998 vrijwel onveranderd is gebleven.

Tabel 3 Bent u bekend met de Stichting Stedenband Nijmegen-Masaya (SSNM) / Stichting Stedenband Nijmegen-Pskov (SSNP) /?

Bekendheid stedenbanden	SSNM		SSNP	
	1998 in %	2005 in %	1998 in %	2005 in %
Ja	11%	14%	21%	23%
Nee	89%	86%	79%	77%
TOTAAL	100% (N=286)	100.0% (N=177)	100% (N=286)	100.0% (N=177)

Van de 123 respondenten (70%) die op de hoogte zijn van de stedenbandrelaties wist iets meer dan de helft één of meerdere doelen te noemen. De meest genoemde doelen zijn: het leren kennen van een andere cultuur en begrip hiervoor kweken (28%), het verlenen van hulp (26%) en het bevorderen van persoonlijke contacten met burgers uit de partnerstad (19%). Zie verder Tabel 4. Een vergelijking met de doelen uit de enquête uit 1998 was niet mogelijk, omdat deze enquête geheel andere antwoordcategorieën hanteerde.

Tabel 4 Bekendheid doelen stedenbandstichtingen – 2005 (in %) (N=123)*

Bevorderen persoonlijke contacten	19%
Leren kennen andere cultuur & begrip kweken	28%
Informatieverstrekking & voorlichting	14%
Verlenen van hulp	26%
Relativeren eigen cultuur	2%
Afbouwen vijanddenken	1%
Anders	12%

* de percentages kunnen niet bij elkaar worden opgeteld aangezien respondenten meerdere doelen konden noemen.

De activiteiten die plaatsvinden in het kader van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya genieten minder bekendheid dan die van Nijmegen-Pskov. Zie tabel 5 en 6. Hierbij zijn uitwisselingsreizen tussen gemeentelijke delegaties met een bekendheid van 20% de meest genoemde activiteit. In vergelijking tot de situatie in 1998 lijkt de bekendheid van de activiteiten, die in het kader van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya worden uitgevoerd, wat te zijn afgenomen.

Tabel 5 Er worden in het kader van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya verschillende activiteiten georganiseerd. Welke van de volgende activiteiten kent u?

Appreciatie	1998		2005	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Muurschilderingen	26	13%	12	10%
Project "Redt het dak bibliotheek"	*	*	9	7%
Contacten/uitwisselingen scholen	41	20%	16	13%
Uitwisselingsreizen inwoners	26	13%	12	10%
Uitwisselingsreizen delegaties	41	20%	25	20%
Pc's geschonken leerlingen ROC	*	*	11	9%
Andere activiteiten	10	5%	2	2%
TOTAAL	203	100%	123	100%

* Deze activiteiten bestonden in 1998 niet.

Over het algemeen is de bekendheid van de activiteiten die in het kader van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov plaatsvinden niet erg groot. Uit de enquête blijkt dat onder

de respondenten, die al bekend zijn met de stedenbandactiviteiten, uitwisselingsreizen tussen delegaties (29%) en culturele activiteiten (26%) het hoogst scoren (zie tabel 6). In vergelijking tot de resultaten van de enquête uit 1998 lijkt de bekendheid van de activiteiten van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov onder de respondenten wat te zijn afgenomen.

Tabel 6 Er worden in het kader van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov verschillende activiteiten georganiseerd. Welke van de volgende activiteiten kent u?

Appreciatie	1998		2005	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Culturele activiteiten	41	20%	32	26%
Contacten/uitwisselingen scholen	79	39%	26	21%
Uitwisselingsreizen inwoners	59	29%	20	16%
Uitwisselingsreizen delegaties	73	36%	36	29%
Inzamelingsacties	77	38%	26	21%
Andere activiteiten	10	5%	2	2%
TOTAAL	203	100.0%	123	100.0%

Het merendeel van de respondenten, dat bekend is met de Nijmeegse stedenbandrelaties, acht de activiteiten die in het kader van de stedenbanden plaatsvinden redelijk zinvol tot zeer zinvol. Uit de onderstaande tabel 7 blijkt dat de respondenten de activiteiten, die in het kader van de stedenbandrelatie met Masaya plaatsvinden, enigszins positiever beoordelen dan die van Pskov.

Een directe vergelijking met de uitkomsten van 1998 is niet aan de orde aangezien er toen geen onderscheid is gemaakt tussen de waardering van de individuele stedenbandrelaties. Desondanks is het algemene beeld hetzelfde gebleven: de waardering van de respondenten was hoog en is nog steeds hoog.

Tabel 7 Waardering activiteiten stedenbanden 1998 & 2005 (in %)

	1998	2005	
	N=203	Masaya N=33	Pskov N=62
Zeer zinvol	10%	9%	5%
Zinvol	44%	64%	47%
Redelijk zinvol	19%	15%	21%
Weinig zinvol	8%	3%	5%
Zinloos	2%	6%	5%
Geen mening / weet niet	17%	3%	18%
Totaal	100%	100%	100%

Hulp in de gezondheidszorg, ontwikkelingsprojecten en contacten/uitwisseling tussen scholen zouden volgens de respondenten de prioriteit moeten krijgen binnen de stedenbandactiviteiten. Deze activiteiten worden genoemd door respectievelijk 76%, 65% en 56% van de respondenten. Zie tabel 8. Aan uitwisselingsreizen tussen burgers en gemeentelijke delegaties (ambtenaren, raadsleden), genoemd door 12% en 9%, hechten de respondenten duidelijk de minste waarde. Opmerkelijk is dat deze bevindingen sterk overeenkomen met de uitkomsten van het draagvlakonderzoek uit 1998.

Tabel 8 Prioriteiten in subsidiering 1998 & 2005 (meerdere antwoorden mogelijk)

	1998 N=286	2005 N=158
Hulp in de gezondheidszorg	74%	76%
Ontwikkelingsprojecten*	-	65%
Uitwisseling tussen scholen	52%	56%
Culturele activiteiten	27%	31%
Uitwisselingsreizen tussen burgers	14%	12%
Uitwisselingsreizen voor delegaties	7%	9%
Anders	3%	3%

* Deze antwoordcategorie was niet opgenomen in de enquête van 1998.

Het is op basis van het voorgaande geen verrassing, dat het merendeel van de respondenten vindt dat de stedenbandrelaties met Masaya en Pskov dienen te worden voortgezet. Overigens is een iets groter percentage van de respondenten voor een voortzetting van de stedenbandrelatie met Masaya dan met Pskov (76% tegen 60%).

Relatief veel respondenten (ca. 70%) zijn op de hoogte van het bestaan van de stedenbandrelaties, maar de kennis erover reikt in veel gevallen niet veel verder dan dat. Ondanks het gebrek aan kennis hebben de respondenten over het algemeen een positieve houding ten aanzien van de stedenbandrelaties. In vergelijking tot de situatie in 1998 lijkt er geen significant verschil te zijn opgetreden.

Tabel 9 Vindt u dat, met de huidige invulling, de gemeente Nijmegen de stedenband met Masaya/Pskov moet voortzetten?

Bekendheid stedenbanden	Masaya		Pskov	
	Abs.	2005 in %	Abs.	2005 in %
Ja	25	76%	37	60%
Nee	4	12%	9	15%
Geen mening / weet niet	4	12%	16	25%
TOTAAL	33	100%	62	100%

Tabel 10 geeft aan, dat 72% het over het algemeen een goede zaak vindt, dat de gemeente Nijmegen geld steekt in de stedenbandrelaties; 18% is overigens tegen gemeentelijke subsidies aan de stedenbandstichtingen en de resterende 10% heeft geen mening. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met die uit 1998, al waren toen iets meer respondenten voor gemeentelijke subsidies aan de stedenbandstichtingen.

Tabel 10 Vindt u het in zijn algemeenheid een goede zaak, dat de gemeente Nijmegen geld steekt in de stedenbandrelaties?

Bekendheid stedenbanden	1998		2005	
	Abs.	2005 in %	Abs.	2005 in %
Ja	226	79%	127	72%
Nee	34	12%	32	18%
Geen mening / weet niet	26	9%	18	10%
TOTAAL	286	100%	177	100%

Draagvlakonderzoek ambtenaren

De Nijmeegse stedenbandrelaties mogen zich verheugen in een grote bekendheid onder ambtenaren in die zin, dat het overgrote deel (84,7 %, N=910) van de respondenten op de hoogte is van het bestaan van de stedenbandrelaties. Bijna 9% heeft daarentegen nog nooit gehoord van de stedenbandrelaties, terwijl de stedenbandrelatie met Masaya onder de overige respondenten aanzienlijk bekender is dan die met Pskov.

De bekendheid betekent overigens niet, dat de respondenten ook daadwerkelijk op de hoogte zijn van de activiteiten, die onder de noemer van de stedenbandrelaties worden ontplooit. Terwijl maar 11 respondenten (1,2%, N=910) zichzelf zeer goed op de hoogte vinden zijn van beide stedenbandrelaties, acht het overgrote deel zich in het geheel niet of slechts matig op de hoogte. De stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya is op inhoudelijk vlak slechts marginaal beter bekend onder de respondenten. Zie Tabel 11.

Tabel 11 **Acht u zichzelf niet, matig, goed of zeer goed op de hoogte van de activiteiten van de stedenband Nijmegen-Pskov en de stedenband Nijmegen-Masaya? (N=910)**

Bekendheid	Nijmegen-Pskov		Nijmegen-Masaya	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Niet op de hoogte	380	41.8%	337	37.0%
Matig op de hoogte	487	53.5%	515	56.6%
Goed op de hoogte	32	3.5%	47	5.2%
Zeer goed op de hoogte	11	1.2%	11	1.2%
TOTAAL	910	100.0%	910	100.0%

De particuliere stedenbandstichtingen Stichting Stedenband Nijmegen-Pskov en Stichting Stedenband Nijmegen-Masaya lijken niet overmatig bekend te zijn, getuige het feit dat 90% (N=846) van de respondenten geen mening heeft over het functioneren van die stedenbandstichtingen. Van degenen die een dergelijk oordeel wel aangeven, stelt de meerderheid, dat beide stedenbandstichtingen op een goede manier hun werk verrichten. Slechts 2% vindt dat beide stedenbandstichtingen hun werk niet op een goede manier verrichten.

Het feit dat de gemeente Nijmegen in 2003 een Notitie Stedenbanden heeft uitgebracht betreffende de stedenbandrelaties is, zo mogelijk, nog onbekender bij de respondenten. Slechts twee respondenten geven aan volledig op de hoogte te zijn van de inhoud van die notitie, terwijl 78% (N=786) in het geheel niet op de hoogte is van de notitie.

De relatief grote (feitelijke) onbekendheid met de stedenbandrelaties betekent dat een beoordeling van de zinvolheid van de stedenbandrelaties voor een deel van de respondenten moeilijk te beantwoorden is. Ruim de helft (51,4% - N=836) kan dan ook geen algemene beoordeling geven van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov, terwijl 49,9% (N=813) een beoordeling schuldig blijft in het geval van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya. Tegelijk: van de degenen die wel een dergelijke beoordeling geven acht circa 40% beide stedenbandrelaties redelijk tot zeer zinvol. Onbekend maakt dus niet per definitie onbemind. Tabel 12 geeft de uitkomsten van deze appreciatievraag voor beide stedenbandrelaties.

Tabel 12 Wat vindt u van de activiteiten die in het kader van de stedenband Nijmegen-Pskov en Nijmegen-Masaya worden georganiseerd.

Appreciatie	Nijmegen-Pskov		Nijmegen-Masaya	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Zeer zinvol	14	1.7%	21	2.6%
Zinvol	151	18.1%	164	20.2%
Redelijk zinvol	157	18.8%	151	18.6%
Weinig zinvol	73	8.7%	53	6.5%
Zinloos	11	1.3%	18	2.2%
Weet niet	430	51.4%	406	49.9%
TOTAAL	836	100.0%	813	100.0%

Voor een belangrijk deel lijkt deze relatief positieve beoordeling te verklaren uit het feit dat 64% (N=727) van de respondenten van mening is dat het zinvol is voor gemeenten om dit soort van stedenbandrelaties te onderhouden. Gezien dit alles is het dan ook niet verwonderlijk dat het gros van de respondenten er voor is, dat de stedenbandrelaties met Masaya en Pskov met de huidige invulling, die daaraan wordt gegeven, moeten worden voortgezet. Tabel 13 geeft een overzicht van de antwoorden op deze vraag.

Tabel 13 Vindt u dat, met de huidige invulling, de gemeente Nijmegen de stedenbanden met Pskov en/of Masaya moet voortzetten?

Oordeel	Absoluut	in %
Ja, beide stedenbanden dienen te worden voortgezet	337	46.4%
Ja, de stedenband met Pskov moet worden voortgezet, maar die met Masaya dient te worden beëindigd	6	0.8%
Ja, de stedenband met Masaya moet worden voortgezet, maar die met Pskov dient te worden beëindigd	29	4.0%
Nee, beide stedenbanden dienen te worden beëindigd	77	10.6%
Weet niet	278	38.2%
TOTAAL	727	100.0%

Over het algemeen kan ruim 90% van de respondenten geen inschatting maken of de particuliere stedenbandstichtingen SSCP en SSNM hun taken goed verrichten. Zelfs onder die respondenten, die stellen matig tot zeer goed op de hoogte te zijn van een of beide stedenbandrelaties, is het percentage dat zich niet waagt aan een beoordeling van de stedenbandstichtingen nog steeds 85%. Het grootste deel (72%) van de 83 respondenten, die zich hier toch over uitspreekt, is overigens van mening dat beide stedenbandstichtingen hun taken naar behoren uitvoeren. Een vijfde vindt dat beide stedenbandstichtingen hun werk niet goed verrichten.

50% van de respondenten geeft niet aan, hoe zinvol men de activiteiten, opgezet onder de gemeentelijke en/of particuliere stedenbandrelaties, acht. Van de 462 respondenten die in ieder geval enigszins op de hoogte zijn van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov acht slechts 2,6% de onder die stedenbandrelatie opgezette activiteiten zeer zinvol (tegen 4,3% bij Masaya, N=445). Bijna 54% (bijna 55% in het geval van Masaya) acht de activiteiten (redelijk) zinvol.

Een meer negatief oordeel (i.c. weinig zinvol) velt ruim 11% (bijna 9% bij Masaya), terwijl slechts vier respondenten (zeven respondenten bij Masaya) de activiteiten als zinloos omschrijft. Ook onder deze groep geeft in beide gevallen meer dan 30% geen beoordeling.

Overigens lijkt deelname aan een reis naar een van beide steden voor een belangrijk deel een positieve invloed te hebben op het oordeel over de stedenbandrelaties. Zoals uit wel meer onderzoeken naar voren komt, werkt een directe ‘confrontatie’ motiverend. In die zin valt het wellicht te betreuren, dat slechts een zeer klein deel van de respondenten ooit mee is geweest op een reis naar de partnersteden.

Tabel 14 Mening over het behalen van de doelstellingen binnen de stedenbanden Nijmegen-Masaya en Nijmegen-Pskov (N=743)

	Niet bereikt	Middelmatig bereikt	Bereikt	Geen mening / weet niet
1 Ondersteuning van lokale bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen en partnerstad via ondermeer subsidies en inhoudelijke ondersteuning bij projecten	13%	18%	6%	64%
2 Bevordering van bewustwordingsactiviteiten in Nijmegen via communicatieve middelen	19%	18%	4%	59%
3 Versteving van samenwerkingsverbanden van organisaties in Nijmegen en de partnersteden d.m.v. subsidies en inhoudelijke ondersteuning	10%	16%	9%	66%
4 Draagvlakverbreding onder Nijmeegse bevolking voor het internationale beleid door voorlichting en directe persoonlijke contacten via wederzijdse bezoeken	21%	16%	5%	58%
5 Versterken van lokale management in partnersteden door organisatie en uitwisseling van gemeentelijke kennis en expertise	11%	15%	8%	66%
6 Bevordering van de gemeenschapsontwikkeling in de partnersteden door faciliteren en opzetten van projecten, gericht op de lokale overheid en bevolking	11%	16%	9%	65%
7 Verwerving van subsidies en fondsen voor de uitvoering van projecten door de gemeente Nijmegen en/of andere organisaties	9%	15%	7%	68%

Het feit, dat de gemeente Nijmegen in 2003 een Notitie Stedenbanden heeft uitgebracht betreffende de stedenbandrelaties, is vrij onbekend bij de respondenten. In die notitie zijn, de in tabel 14 aangegeven, zeven doelstellingen geformuleerd voor het gemeentelijke stedenbandenbeleid. De tabel laat zien dat de respondenten behoorlijk sceptisch zijn over de mate, waarop zij denken, dat de doelstellingen zijn bereikt. Wel betreffen het hier doelstellingen uit een notitie uit 2003, waardoor kan worden gesteld, dat de periode van 2 jaar relatief kort is om de genoemde doelstellingen te hebben behaald. Toch zijn de doelstellingen in essentie zeer goed vergelijkbaar met de doelen, die bij de start van de stedenbandrelaties (jaren '80) en in de jaren '90 zijn geformuleerd voor de stedenbandrelaties.

Als een soort van eindconclusie vindt ruim 46% dat de stedenbandrelaties, zoals die nu bestaan, voortgezet moeten worden, terwijl 0,8% de stedenbandrelatie met Pskov in de huidige vorm zou willen voortzetten en die met Masaya zou willen beëindigen, 4% precies andersom denkt (Pskov beëindigen en Masaya handhaven) en ruim 38% geen antwoord geeft of het niet weet. Dan blijft er bijna 11% over, die van mening is, dat de stedenbandrelaties, met de huidige invulling, met beide steden zou moeten worden stopgezet. Van die laatste groep (N=77) zou 58% anders tegen stedenbandrelaties aankijken indien een andere invulling aan die stedenbandrelaties zou worden gegeven. Over wat exact een andere invulling zou moeten zijn, lopen de meningen sterk uiteen van: meer concrete resultaten voor Nijmegen; meer zichtbare resultaten van de stedenbandrelaties; tot geen specifieke inspanning van het gemeentelijk apparaat.

Hoewel bovenstaande uitkomsten van het onderzoek suggereren dat de informatieverstrekking over de stedenbandrelaties door de gemeente Nijmegen aan haar eigen ambtenaren enigszins te wensen overlaat, zijn de respondenten over de gemeentelijke informatievoorziening aan de Nijmeegse bevolking niet uitsluitend negatief.

Gezien de relatief grote onbekendheid over de stedenbandrelaties is het niet vreemd dat slechts ca. 20% van de respondenten de gemeentelijke informatievoorziening over de stedenbandrelaties aan de Nijmeegse burgers als voldoende tot ruim voldoende kenmerkt. Ruim 37% kwalificeert die informatievoorziening als onvoldoende, terwijl het grootste deel (42%) het antwoord schuldig blijft.

Draagvlakonderzoek Raadsleden/ Commissieleden

In het draagvlakonderzoek hebben 12 (van de 39) Nijmeegse gemeenteraadsleden en 16 (van de 51) commissieleden de enquête ingevuld.

Raadsleden/commissieleden zijn allemaal bekend met het bestaan van de stedenbandrelaties met Masaya en Pskov. Ook hier betekent dat overigens niet dat ze ook daadwerkelijk op de hoogte zijn. In totaal geven zes respondenten van de 28 (=21%) bijvoorbeeld aan feitelijk niet op de hoogte te zijn van de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov. Bij Masaya geldt dat voor 'slechts' twee respondenten (7%).

Masaya scoort stukken beter bij het zeer goed op de hoogte zijn: vier respondenten stellen zeer goed op de hoogte te zijn van de stedenbandrelatie met deze Nicaraguaanse stad tegen slechts één respondent die zichzelf zeer goed op de hoogte acht van de stedenbandrelatie met Pskov.

Ook aan het andere eind van het spectrum scoort Masaya iets beter: 57,1% (N=28) van de respondenten is niet tot matig op de hoogte van de stedenbandrelatie Nijmegen-Masaya, terwijl dat percentage voor de stedenbandrelatie Nijmegen-Pskov op 75% ligt.

Ruim 40% (N=27) van de respondenten heeft geen uitgesproken mening op de vraag of de particuliere stedenbandstichtingen SSNM en SSNP hun taken op een goede manier vervullen. Van de ca. 60%, die daarover wel een mening hebben, denkt ruim tweederde positief over beide stedenbandstichtingen en is 12,5% van mening dat beide stedenbandstichtingen hun werk niet naar behoren uitvoeren.

Raadsleden/ commissieleden hebben een uitgesprokener mening over het functioneren van de particuliere stedenbandstichtingen SSNP en SSNM dan ambtenaren. Hoewel 33% (N=21) van de respondenten, die zich matig tot zeer goed op de hoogte achten van de activiteiten van SSNP en/of SSNM geen mening/antwoord geeft, stelt bijna de helft dat beide stedenbandstichtingen op een goede manier hun taken verrichten. Daarnaast geeft een enkeling aan alleen het werk van de SSNP (één respondent) of alleen het werk van de SSNM (twee respondenten) positief te beoordelen. Tot slot: slechts twee van de respondenten zijn ervan overtuigd dat beide stedenbandstichtingen hun taken niet goed uitvoeren, waarbij 1 respondent ook stelt niet op de hoogte te zijn van de activiteiten binnen de stedenbandrelaties.

Gevraagd naar de zinvolheid van de activiteiten van de stedenbandrelaties is de groep van respondenten, die zichzelf in ieder geval redelijk op de hoogte acht, toch beduidend negatiever dan op basis van bovenstaande verwacht had mogen worden. Veel meer dan redelijk zinvol zit er bij Pskov niet in (57%, N=21), terwijl bijna 29% ze als 'weinig zinvol' omschrijft. Slechts twee respondenten achten de Pskov-activiteiten (zeer) zinvol. Tegelijk: geen enkele respondent acht de activiteiten zinloos, terwijl een dergelijke uitspraak wel wordt gedaan ten aanzien van Masaya (10%, N=20).

Masaya lijkt in die zin meer extreme beoordelingen op te roepen. Acht respondenten (31%) scoren hier (zeer) zinvol, 27% redelijk zinvol en 8% weinig zinvol.

Slechts weinig van de deelnemende respondenten in dit onderzoek zijn ooit mee geweest op een reis (twee naar Masaya en vier naar beide steden). In het algemeen leidt een dergelijk bezoek tot een groter begrip van de lokale situatie en van de (on)mogelijkheden voor Nijmegen om daaraan bij te dragen.

In de volgende tabellen zijn de gegevens steeds uitgesplitst naar Raadsleden en Commissieleden. De tabellen worden gevolgd door een algemene conclusie waarbij dus wel moet worden opgemerkt dat de percentages slaan op betrekkelijk kleine absolute aantallen.

Tabel 15 **Acht u zichzelf niet, matig, goed of zeer goed op de hoogte van de activiteiten van de stedenband Nijmegen-Pskov en de stedenband Nijmegen-Masaya? (N=12) Raadsleden**

Bekendheid	Nijmegen-Pskov		Nijmegen-Masaya	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Niet op de hoogte	2	16,7%	0	0,0%
Matig op de hoogte	6	50,0%	4	33,3%
Goed op de hoogte	3	25,0%	5	41,7%
Zeer goed op de hoogte	1	8,3%	3	25,0%
TOTAAL	12	100.0%	12	100.0%

Tabel 16 **Acht u zichzelf niet, matig, goed of zeer goed op de hoogte van de activiteiten van de stedenband Nijmegen-Pskov en de stedenband Nijmegen-Masaya? (N=16) Commissieleden**

Bekendheid	Nijmegen-Pskov		Nijmegen-Masaya	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Niet op de hoogte	4	25,0%	2	12,5%
Matig op de hoogte	9	56,3%	10	62,5%
Goed op de hoogte	3	18,8%	3	18,8%
Zeer goed op de hoogte	0	0,0%	1	6,3%
TOTAAL	16	100.0%	16	100.0%

Tabel 17 **Wat vindt u van de activiteiten die in het kader van de stedenband Nijmegen-Pskov en Nijmegen-Masaya worden georganiseerd? (N=12) Raadsleden**

Appreciatie	Nijmegen-Pskov		Nijmegen-Masaya	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Zeer zinvol	0	0.0%	3	27.3%
Zinvol	1	8.3%	2	18.2%
Redelijk zinvol	6	50.0%	3	27.3%
Weinig zinvol	3	25.0%	1	9.1%
Zinloos	0	0.0%	1	9.1%
Weet niet	2	16.9%	1	9.1%
TOTAAL	12	100.0%	11	100.0%

Tabel 18 Wat vindt u van de activiteiten die in het kader van de stedenband Nijmegen-Pskov en Nijmegen-Masaya worden georganiseerd? (N=15) Commissieleden

Appreciatie	Nijmegen-Pskov		Nijmegen-Masaya	
	Abs.	in %	Abs.	in %
Zeer zinvol	1	6.7%	1	6.7%
Zinvol	0	0.0%	2	13.3%
Redelijk zinvol	6	40.0%	4	26.7%
Weinig zinvol	3	20.0%	1	6.7%
Zinloos	0	0.0%	1	6.7%
Weet niet	5	33.3%	6	40.0%
TOTAAL	15	100.0%	15	100.0%

Tabel 19 Vindt u dat, met de huidige invulling, de gemeente Nijmegen de stedenbanden met Pskov en/of Masaya moet voortzetten? (N=11) Raadsleden

Oordeel	Absoluut	in %
Ja, beide stedenbanden dienen te worden voortgezet	5	45.5%
Ja, de stedenband met Pskov moet worden voortgezet, maar die met Masaya dient te worden beëindigd	0	0.0%
Ja, de stedenband met Masaya moet worden voortgezet, maar die met Pskov dient te worden beëindigd	2	18.2%
Nee, beide stedenbanden dienen te worden beëindigd	3	27.3%
Weet niet	1	9.1%
TOTAAL	11	100.0%

Tabel 20 Vindt u dat, met de huidige invulling, de gemeente Nijmegen de stedenbanden met Pskov en/of Masaya moet voortzetten? (N=13) Commissieleden

Oordeel	Absoluut	in %
Ja, beide stedenbanden dienen te worden voortgezet	3	23.1%
Ja, de stedenband met Pskov moet worden voortgezet, maar die met Masaya dient te worden beëindigd	0	0.0%
Ja, de stedenband met Masaya moet worden voortgezet, maar die met Pskov dient te worden beëindigd	0	0.0%
Nee, beide stedenbanden dienen te worden beëindigd	6	46.2%
Weet niet	4	30.8%
TOTAAL	13	100.0%

Van de 12 raadsleden, die hebben gereageerd op de enquête acht 66,7% zich goed tot zeer goed op de hoogte van de stedenbandrelatie met Masaya. Voor de 16 reagerende commissieleden was dit 25,1%. Van de raadsleden vond 72,8% de stedenbandrelatie met Masaya redelijk tot zeer zinvol, 45,5% vond dat beide stedenbandrelaties moeten worden voortgezet, terwijl 18,2% vond dat alleen de relatie met Masaya moet worden voortgezet en 27,3% wil het liefst beide stedenbandrelaties beëindigen. Van de commissieleden vond 46,7% de stedenbandrelatie met Masaya redelijk tot zeer zinvol, 23,1% vond dat beide stedenbandrelaties moeten worden voortgezet, niemand wil de stedenbandrelatie met Masaya

voortzetten en die met Pskov beëindigen, en 46,2% wil beide stedenbandrelaties beëindigen. Dit laatste percentage is opvallend hoog, zeker gezien het gegeven dat 46,7% de stedenbandrelatie met Masaya redelijk tot zeer zinvol vond. Een reden voor deze negatieve houding kan gevonden worden in de 40% van de commissieleden die aangaf geen idee te hebben wat de stedenbandrelatie met Masaya inhoudt, en de 33,3% die datzelfde aangaf voor Pskov.

Een korte conclusie op basis van deze gegevens kan zijn, dat er onder de 12 geënquêteerde raadsleden voldoende draagvlak is voor voortzetting van de stedenbandrelatie met Masaya, maar dat het niet de bedoeling is van deze constatering om daarmee een discussie in de Raad overbodig te maken, zeker daar het maar 12 raadsleden betreft, die hebben gereageerd.

Annex 4

1) Overzicht van organisaties, waarmee de SSNM in 2004 mee heeft samengewerkt.

Masaya/Nicaragua

Asociación de Desarrollo Integral
Augustin Castro
Biblioteca Municipal de Masaya
Casa de Cultura Alejandro Vega Matus
Centro de Mujeres
Centro Infantil Comunitario Sacuanjoche
Centro Sol de la Libertad
Comité de agua potable El Capulin y San Blas
Comunidades Cristianas de Base
Esmeralda Gutierrez
Fundación Educativa Nicaraguense
Gemeente Masaya
Hospital Dr. Umberto Alvarado Vasquez
Instituto central Carlos Vega Bolaños
Instituto XXI de Febrero
Liceo Latinoamericano
Masinfa
Escuela Especial Melania Lacayo
Miriam Tinoco Pastrana
Montessori Catarina
Montessori Monimbó
Nambue
PARA
Policía Nacional de Masaya
Santa Rosa
Testigo Masaya
Unidos en el Arte

Nijmegen/Nederland

Assata
Bibliotheek Arnhem
Bibliotheek Mariënborg
Bibliotheek Muntweg
Bibliotheek Tweede Oude Heselaan
Borax
Breaking the Silence
De Brug Nijmegen
Cap Gemini Ernst & Young
COC Nijmegen
Combi Verwey
COS Gelderland
Dienst Sociale Zaken en Werk
Eigen Haard
Fair Trade Shop
GAG (studievereniging Engels)

Gemeente Nijmegen
Gezondheidscentrum Lindenholt
GGD Nijmegen (consultatiebureaus)
De Hazesprong
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Honk- en Softbalvereniging de Hazenkamp
Huisartsenpraktijk Oosterhout
Internationaal Vrouwen Centrum
Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua
Lankhorst bv
De Lindenberg
Montessori-basisschool Nijmegen
Montessori College
NCDO
Novib
Paedologisch Instituut
Petrus Canisius basisschool
De Plak
Raamwerk
Rabobank Nijmegen
ROC Nijmegen
Rolstoelenfonds
St. Maartenskliniek
Standvast Wonen
Stichting Kleinschalige Ontwikkelingsprojecten
Stichting Basta
Stichting de Keilbout
Stichting Overal
Schoonmaakorganisatie Succes
UMC St. Radboud
Weijers Eikhout Dakdekkers
Wilde Ganzen
World Population Foundation

2) Projecten van de SSNM in 2004.

bibliotheek

- aanvrager: Biblioteca Municipal de Masaya "Andres Vega Bolaños"
- project: onderhoud gebouw, aanschaf studieboeken, meubilair en inrichting kinderzaal
- gevraagd bedrag: \$12000 (de gehele begroting bedraagt: \$26.839,10)
- fondswerving: acceptgiro-actie El Puente, voorleesmiddag en inzamelingsactie in bibliotheken Nijmegen en Arnhem
- voorlichting: El Puente, lokale media, bibliotheek Nijmegen en Arnhem, scholen en website SSNM
- status: fondswerving is afgerond, geld wordt overgedragen

schilderschool

- aanvrager: Casa de Cultura Alejandro Vega Matus
- project: opknappen leslokaal en materialen voor schilderlessen 2004
- gevraagd bedrag: \$1944,-

- fondswerving: verkoop kalenders ism de Lindenberg
- voorlichting: El Puente, lokale media, website SSNM
- status: project was reeds in beperkte vorm van start gegaan, het beschikbare geld is gebruikt voor de lessen van 2004, financiële verantwoording is binnen

toiletten Casa de Cultura

- aanvrager: Casa de Cultura Alejandro Vega Matus
- project: opknappen toiletruimtes (om verhuur aan derden mogelijk te maken en zo inkomsten te genereren)
- gevraagd bedrag: \$3.056,12
- fondswerving: donaties bedrijven en acceptgiroactie El Puente
- voorlichting: El Puente, bedrijven, website SSNM
- status: fondswerving heeft nog niet voldoende opgeleverd, werkgroep bekijkt alternatieven om het bedrag bij elkaar te brengen

rolstoelen

- aanvrager: Comunidades Cristianas de Base
- project: levering van 2 rolstoelen op maat via de container; de rolstoelen zijn bedoeld voor individuen die permanent op een rolstoel zijn aangewezen. lopende projecten
- gevraagd bedrag: nvt
- fondswerving: rolstoelen zijn beschikbaar gesteld door het Rolstoelenfonds in Arnhem
- voorlichting: gekoppeld aan voorlichting over het containertransport
- status: uitgevoerd

Habitat seminar

- aanvrager: Masinfa
- aanvraag: driedaags seminar en publicatie boek
- gevraagd bedrag: \$8910 voor de kosten in Masaya
- fondswerving: KPA, bedrijven
- voorlichting: El Puente, website SSNM, lokale media
- status: seminar heeft plaats gevonden, voorbereiding boek loopt

Fodel

- aanvrager: Masinfa
- project: vergroten burgerparticipatie
- gevraagd bedrag: \$10.000 (aan de SSNM is \$ 4000,- gevraagd)
- fondswerving: gemeente Nijmegen, KPA
- voorlichting: El Puente, website SSNM
- status: project gaat in 2005 van start

Scholing boeren

- aanvrager: ADIC
- project: scholing boeren tbv betere bedrijfsvoering
- gevraagd bedrag: \$33.448,-
- fondswerving: Fondsenwervingscommissie
- voorlichting: in voorbereiding
- status: in voorbereiding

Agroselva

- aanvrager: Codesma

- project: scholing en technische ondersteuning kleine bedrijven tbv verbetering concurrentiepositie
- gevraagd bedrag: \$45.000,-
- fondswerving: Fondsenwervingcommissie
- voorlichting: in voorbereiding
- status: in voorbereiding

Melania Lacayo

- aanvrager: school voor speciaal onderwijs Melania Lacayo
- project: aanstelling van een maatschappelijk werkster voor tenminste twee jaar
- gevraagd bedrag: \$1.760,- (\$880,- per jaar)
- fondswerving: particuliere donatie, P.I.-school en Lankhorst bv
- voorlichting: website SSNM, P.I.-school, El Puente
- status: in uitvoering (tweede jaar)

Sol de la Libertad

- aanvrager: Centro del Niño Sol de la Libertad
- project: onderhoud, exploitatie en salaris voor tenminste twee jaar
- gevraagd bedrag: \$10.501,77
- fondswerving: Eigen Haard, Koninginnedagactie, collecte bruidspaar, donaties particulieren
- voorlichting: -
- status: afgerond

Montessori Vervolgbeurzen

- aanvrager: Fundación Educativa Nicaragüense
- project: vervolgbeurzen voor de Montessori Monimbó en nieuwe beurzen voor de Montessori Catarina
- gevraagd bedrag: €1.943,87
- fondswerving: Montessori basisschool Nijmegen
- voorlichting: Montessori Nijmegen
- status: in behandeling

Reparatie School Las Flores

- aanvrager: Instituto XXI de Febrero in Las Flores
- project: reparatie dak school
- gevraagd bedrag: \$1.429,36
- fondswerving: Weijers Eikhout
- voorlichting: website SSNM, El Puente, lokale media, Weijers Eikhout
- status: uitgevoerd

Halve beurs project Nambue/Masinfá

- aanvrager: Internationale taalschool 'Nambue' een programma van MASINFÁ
- project: 6 halve beurzen voor 18 maanden voor cursus Engels
- gevraagd bedrag: \$648,-
- fondswerving: via GAG (studievereniging Engels van de Radboud Universiteit)
- voorlichting: GAG, website SSNM
- status: fondsen zijn binnen, project gaat in 2005 van start

Montessori

- aanvrager: Montessorischool Masaya

- project: onderhoud gebouw
- gevraagd bedrag: €1048,24
- fondswerving: via Montessori Nijmegen (ihkv scholenband)
- voorlichting: Montessori Nijmegen
- status: in behandeling

Testigo Masaya

- aanvrager: Union de Periodistas de Nicaragua, filial Masaya
- project: ondersteuning blad Testigo Masaya
- gevraagd bedrag: \$840
- fondswerving: ism de Brug Nijmegen
- voorlichting: De Brug, El Puente, website SSNM
- status: in afwachting van definitieve aanvraag

Reproductieve gezondheidszorg in San Blas en El Capulin

- aanvrager: Masinfa / Comité de agua potable El Capulin en San Blas
- project: voorlichting aan jongeren over reproductieve gezondheidszorg.
- gevraagd bedrag: nog niet bekend
- fondswerving: nog nader te bepalen
- voorlichting: nog nader te bepalen
- status: in afwachting van definitieve aanvraag

Cooperativa Belén

- aanvrager: Cooperativa Belén
- project: aanschaf machines en materialen tbv kleding-, schoen- en meubelateliers
- gevraagd bedrag: niet bekend
- fondswerving: -
- voorlichting: -
- status: in afwachting van formele aanvraag

Echo-apparaat

- aanvrager: Centro de mujeres
- project: financiering nieuw echo-apparaat
- gevraagd bedrag: \$4.000,-
- fondswerving: -
- voorlichting: -
- status: in afwachting van antwoord op gestelde vragen

Hangmattenproject

- aanvrager: PARA
- project: scholing en begeleiding van risicojongeren
- gevraagd bedrag: \$10.600,-
- fondswerving: Cap Gemini
- voorlichting: El Puente, website SSNM, lokale media
- status: lopend

PC-project

- aanvrager: 14 Masayaanse organisaties
- project: levering 2e hands PC's
- gevraagd bedrag: €3.313,- (voor transport)

- fondswerving: Cap Gemini
- voorlichting: Gelderlander, De Brug, El Puente, website SSNM, ROC
- status: computers zijn geïnstalleerd en in gebruik genomen

(bron: Jaarverslag SSNM over 2004)